“МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА

Неконсолидовани финансијски извјештаји
за годину која се завршава 31. децембра 2022. године и

Извјештај независног ревизора

САДРЖАЈ

	Страна
ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	**1 - 5**
НЕКОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	
Неконсолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату	6
Неконсолидовани извјештај о финансијском положају	7
Неконсолидовани извјештај о промјенама у капиталу	8
Неконсолидовани извјештај о новчаним токовима	9
Напомене уз неконсолидоване финансијске извјештаје	10 - 55

Tel: +387 51 225 011
Fax: +387 51 225 012
www.bdo.ba

Ive Andrića 15
78000 Banja Luka
Republika Srpska, BiH

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ "МТЕЛ" а.д. БАЊА ЛУКА

Мишљење

Извршили смо ревизију неконсолидованих финансијских извјештаја "Мтел" а.д. Бања Лука ("Друштво"), који обухватају неконсолидовани извјештај о финансијском положају на дан 31. децембра 2022. године и неконсолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату, неконсолидовани извјештај о промјенама у капиталу и неконсолидовани извјештај о новчаним токовима за годину која се завршава на тај дан, као и напомене уз неконсолидоване финансијске извјештаје, укључујући и преглед значајних рачуноводствених политика.

По нашем мишљењу, приложени неконсолидовани финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијску позицију Друштва на дан 31. децембра 2022. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије (МСР). Наше одговорности у складу са тим стандардима детаљније су описане у одјељку нашег извјештаја *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*. Ми смо независни у односу на Друштво у складу са *Кодексом етике за професионалне рачуновође* Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође *(ИЕСБА Кодекс), заједно са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију неконсолидованих финансијских извјештаја у Републици Српској* и испунили смо и друге наше етичке одговорности у складу са овим *захтјевима* и ИЕСБА Кодексом. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују основу за изражавање нашег мишљења.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији неконсолидованих финансијских извјештаја текућег периода. Ова питања су обрађена у контексту ревизије неконсолидованих финансијских извјештаја у цјелини, као и у формирању нашег мишљења о њима и ми не изражавамо посебно мишљење о овим питањима.

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ "МТЕЛ" а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Кључна питања ревизије (Наставак)

Кључно питање ревизије	Примјењене процедуре ревизије
1. **Признавање прихода** (тачност евидентирања прихода због сложености информационих система за генерисање прихода од извршених услуга), Напомена 5. уз неконсолидоване финансијске извјештаје	
Постоји инхерентни ризик у вези са тачношћу признатих прихода од извршених услуга који произилази из сложености информационих система (ИТ) Друштва преко којих се мјери остварени саобраћај, тарифирање цијена, одобрени бесплатни саобраћај и остали попусти у процесу генерисања прихода. На бази спроведених процедура, нисмо идентификовали значајне налазе у односу на тачност евидентираних прихода за годину која се завршава на дан 31. децембра 2022. године.	Проценили смо најважније ИТ системе Друштва за евидентирање оствареног саобраћаја, тарифирање цијена и фактурисање услуга купцима и спровели тестове релевантних контрола над овим системима, тестирали смо релевантне контроле над преносом података из одговарајућих информационих система у главну књигу, као и контроле над процесом плаћања рачуна од стране купаца и процесом рјешавања жалбених захтјева купаца. На бази узорка смо тестирали усаглашеност цијена и услова попуста на фактурама купаца са важећим цјеновником и условима попуста.

Кључно питање ревизије	Примјењене процедуре ревизије
2. **Разграничење прихода и расхода због процјена уговорених одобрених и остварених роминг попуста у међународном саобраћају,** Напомене 25. и 35. уз неконсолидоване финансијске извјештаје	
Обрачунати нефактурисани приходи Друштва од роминг попуста уговорених са другим операторима у међународном саобраћају, као и укакулисани расходи за роминг попусте одобрене другим операторима од стране Друштва су изабрани за кључно питање ревизије због тога што укључују значајан обим процјена руководства које се односе на испуњење услова из појединачних уговора са одређеним операторима. На бази спроведених процедура, нисмо идентификовали значајне налазе у односу на обрачунате попусте по основу оствареног роминг саобраћаја за годину која се завршава на дан 31. децембра 2022. године.	Прегледали смо уговоре са најзначајнијим операторима по оствареном приходу/расходу од роминг попуста, спровели смо тестове над узорком улазних/излазних рачуна према операторима и провјерили њихову тачност, као и усклађеност са условима дефинисаним у уговорима о роминг попустима. Извршили смо провјеру фактурисања износа роминга са обрачунима и поравнањима добијеним од клиринг кућа за годину која се завршава на дан 31. децембра 2022. године. Такође смо провјерили и конзистентност у примјени рачуноводствених политика Друштва приликом евидентирања роминг попуста.

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ "МТЕЛ" а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Кључна питања ревизије (Наставак)

Кључно питање ревизије	Примјењене процедуре ревизије
3. **Капитализација трошкова улагања у нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрему, као и њихово вредновање након почетног признавања**, Напомене 12. и 13. уз неконсолидоване финансијске извјештаје	
Наведено кључно ревизорско питање је изабрано због тога што обухвата значајне процјене руководства Друштва приликом саме капитализације трошкова улагања у софтвер и некретнине, постројења и опрему, као и приликом одређивања периода амортизације и накнадног одмјеравања надокнадиве вриједности ових средстава због релативно брзих технолошких промјена које су карактеристичне за телекомуникациону дјелатност.	Тестирали смо на бази узорка издатке Друштва евидентиране на трошковима текућег периода, као и повећања која је Друштво током године евидентирало на нематеријалним улагањима и некретнинама, постројењима и опреми, са становишта испуњености критеријума за капитализацију издатака, односно њихово признавање као трошкова у текућем периоду. Анализирали смо процјене руководства Друштва у вези са постојањем индикатора обезвређења нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме, као што су измјене у коришћењу, смањење тржишне вриједности, уочавање физичких оштећења и сл. Размотрили смо примјењене стопе амортизације у односу на животни вијек средстава, планове замјене средстава, претходна искуства код расходовања, као и остварене приходе и расходе од отуђења појединих средстава. Тестирали смо интерне контроле имплементиране од стране руководства Друштва у овом процесу. На бази узорка смо провјерили аритметичку тачност обрачуна амортизације и упоредили стопе са претходним обрачунским периодом. Поред тога, тестирали смо инвестиције у току према старосној структури улагања, физичком стању, додатно капитализованим трошковима у току периода, моменту стављања у употребу и почетку амортизовања.
На бази спроведених процедура, нисмо идентификовали значајне налазе у односу на адекватност капитализације трошкова улагања у нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрему, као и њихово накнадно вредновање након почетног признавања у години која се завршава на дан 31. децембра 2022. године.	

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ "МТЕЛ" а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на напомену 2.2. уз неконсолидоване финансијске извјештаје у којој је објелодањено да је Друштво матично правно лице, и да су консолидовани финансијски извјештаји састављени у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања, издати као посебни финансијски извјештаји. Консолидовани финансијски извјештаји Друштва на дан 31. децембар 2022. године и за годину која се завршила на тај дан, су били предмет наше ревизије, и у нашем извјештају о извршеној ревизији од 18. априла 2023. године изразили смо мишљење без резерве. Наше мишљење није модификовано у вези са наведеним питањем.

Одговорности руководства и лица овлашћених за управљање за финансијске извјештаје

Руководство Друштва је одговорно за састављање и истинито приказивање неконсолидованих финансијских извјештаја у складу са МСФИ, као и за оне интерне контроле које руководство одреди као неопходне у припреми неконсолидованих финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале усљед криминалне радње или грешке.

При састављању неконсолидованих финансијских извјештаја, руководство је одговорно за процјену способности Друштва да настави пословање по начелу сталности, објелодањујући, када је то примјенљиво, питања која се односе на наставак пословања и коришћење рачуноводствене основе сталности пословања, осим уколико руководство не намјерава да ликвидира Друштво или да обустави пословање, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање одговорна су за надзор над процесом финансијског извјештавања Друштва.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да се, у разумној мјери, увјеримо да неконсолидовани финансијски извјештаји у цјелини не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале усљед криминалне радње или грешке, и да издамо извјештај ревизора који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање је висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија извршена у складу са МСР увијек открити материјално значајан погрешан исказ када он постоји. Погрешни искази могу настати усљед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним уколико се може у разумној мјери очекивати да они, појединачно или у збиру, утичу на економске одлуке корисника које се доносе на основу ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са МСР, ми користимо професионално просуђивање и задржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Идентификујемо и процјењујемо ризике од материјално значајног погрешног исказа у неконсолидованим финансијским извјештајима, насталог усљед криминалне радње или грешке, осмишљавамо и извршавамо ревизорске процедуре које одговарају тим ризицима и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и одговарајући да обезбиједе основу за наше мишљење. Ризик од неоткривања материјално значајног погрешног исказа насталог усљед криминалне радње је већи од ризика од материјално значајног погрешног исказа насталог усљед грешке, пошто криминална радња може подразумијевати тајне споразуме, фалсификовање, намјерне пропусте, лажне исказе или заобилажење интерне контроле.

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ "МТЕЛ" а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја (Наставак)

- Сагледавамо интерне контроле које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о дјелотворности интерних контрола Друштва.
- Оцјењујемо адекватност примјењених рачуноводствених политика и оправданост рачуноводствених процјена и са њима повезаних објелодањивања извршених од стране руководства.
- Доносимо закључак о адекватности примјене начела сталности пословања од стране руководства и, да ли, на основу прибављених ревизијских доказа, постоји материјално значајна неизвјесност у вези са догађајима или околностима који могу изазвати значајну сумњу у погледу способности Друштва да настави пословање по начелу сталности. Уколико закључимо да постоји материјално значајна неизвјесност, ми смо у обавези да скренемо пажњу у нашем извјештају ревизора на одговарајућа објелодањивања наведена у финансијским извјештајима, или да модификујемо наше мишљење, уколико су таква објелодањивања неадекватна. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прибављеним до датума нашег извјештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу проузроковати да Друштво престане да послује у складу са начелом сталности.
- Дајемо оцјену опште презентације, структуре и садржаја неконсолидованих финансијских извјештаја, укључујући и објелодањивања, као и да ли неконсолидовани финансијски извјештаји приказују поткрепљујуће трансакције и догађаје на начин којим се постиже истинита и објективна презентација.

Ми комуницирамо са лицима овлашћеним за управљање у вези са, између осталог, планираним обимом и временом ревизије и значајним налазима ревизије, укључујући и значајне недостатке у интерним контролама које идентификујемо током наше ревизије.

Такође обезбјеђујемо лицима овлашћеним за управљање изјаву да се придржавамо релевантних етичких захтјева у вези са независношћу и да ћемо им саопштити све односе и остала питања за које се у разумној мјери може очекивати да се одражавају на нашу независност, и, гдје је то примјенљиво, одговарајуће мјере заштите.

Од питања саопштених лицима овлашћеним за управљање, одређујемо она питања која су била од највећег значаја у ревизији финансијских извјештаја текућег периода и, сходно томе, представљају кључна питања ревизије. Ми описујемо ова питања у нашем извјештају ревизора, осим уколико закон или регулатива искључују јавно објелодањивање у вези са питањем или, када, у изузетно ријетким околностима, одлучимо да питање не би требало да се саопшти у нашем извјештају због тога што се у разумној мјери може очекивати да негативне посљедице саопштавања превазиђу корист за јавни интерес од саопштавања тог питања.

Партнер ангажовања на ревизији чији је резултат рада овај извјештај независног ревизора је Тибор Флорјан.

Тибор Флорјан
Овлашћени ревизор и
Лице овлашћено за заступање

Друштво за консалтинг и ревизију БДО д.о.о.
Иве Андрића 15, Бања Лука
18. април 2023. године

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТКУ И ГУБИТКУ И ОСТАЛОМ УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомене	Година која се завршава 31. децембра 2022.	Година која се завршава 31. децембра 2021.
Приходи од продаје робе и услуга	5	438,454,205	428,660,412
Остали пословни приходи	6	26,442,773	17,423,401
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	7	(52,419,979)	(54,892,786)
Трошкови запослених	8	(75,051,980)	(71,921,816)
Трошкови амортизације	12,13,14,19	(117,683,537)	(113,285,954)
Трошкови производних услуга	9	(85,040,398)	(82,924,533)
Остали пословни расходи	10	(32,207,657)	(26,749,162)
Финансијски приходи- каматоносни	11	594,846	668,449
Финансијски приходи- остали	11	995,528	242,161
Обезвређење финансијских средстава	23	(2,205,241)	(5,281,634)
Финансијски расходи	11	(9,526,074)	(8,684,945)
Добитак прије опорезивања		**92,352,486**	**83,253,593**
Порез на добитак	37 (а)	(10,083,449)	(8,951,675)
Нето добитак		**82,269,037**	**74,301,918**
Остали укупни резултат, умањен за порезе:			
(а) Ставке које могу бити накнадно рекласификоване у добитке и губитке:			
Ревалоризационе резерве - актуарски добитак/(губитак)	32	2,318	(20,354)
Укупни остали резултат, умањен за порезе		2,318	(20,354)
Укупни резултат за период		**82,271,355**	**74,281,564**
Зарада по акцији:			
Основна и разријеђена зарада по акцији	39	0.1674	0.1512

Приложени неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су утврђени од стране менаџмента "Мтел" а.д. Бања Лука дана 28. фебруара 2023. године.

Потписано у име Друштва:

др Јелена Триван
Генерални директор

М.П.

Дејан Јокић
Извршни директор за финансије

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ
На дан 31. децембар 2022. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомене	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	12	113,319,368	127,886,381
Некретнине и опрема	13	632,049,064	590,354,217
Имовина узета у закуп	14	36,481,160	43,379,196
Улагања у зависна друштва	15	239,701,599	239,701,599
Улагања у придружена друштва	16	183,610,709	179,503,466
Дугорочна потраживања и кредити	17	1,471,819	2,046,344
Остала улагања	18	2,047	12,878
Дугорочна средства по основу стицања уговора са купцима	19	9,611,201	7,801,472
Одложена пореска средства	37 (в)	498,169	465,200
		1,216,745,136	1,191,150,753
Обртна имовина			
Залихе	20	11,748,611	16,886,865
Имовина намијењена продаји		786	34,119
Купци	21	83,167,974	75,047,922
Потраживања за преплаћени порез на добитак	37 (д)	681,488	-
Друга потраживања	22	4,556,889	6,470,710
Депозити и потраживања за кредите	24	1,232,688	2,229,119
Активна временска разграничења	25	18,567,609	18,004,049
Готовина и готовински еквиваленти	26	19,548,771	16,162,587
		139,504,816	134,835,371
Укупна актива		**1,356,249,952**	**1,325,986,124**
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	27	491,383,755	491,383,755
Законске резерве	27	49,141,766	49,141,766
Ревалоризационе резерве - актуарски (губици)/добици		(18,036)	(20,354)
Остале резерве - резерве по основу инвестиционе обавезе	27	97,791,500	97,791,500
Нераспоређени добитак		42,583,655	45,106,862
		680,882,640	683,403,529
Дугорочне обавезе и резервисања			
Кредити и остале дугорочне обавезе	28	197,270,739	197,926,308
Обавезе за имовину узету у закуп	30	26,304,476	33,277,311
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	29	30,737,198	50,037,142
Разграничени приходи	31	12,367	24,734
Бенефиције за запослене	32	6,045,386	5,971,281
Резервисања	33	49,106	39,000
Одложене пореске обавезе	37 (г)	6,980,812	3,222,155
		267,400,084	290,497,931
Краткорочне обавезе			
Кредити и остале краткорочне обавезе	28	65,431,927	104,450,434
Обавезе за имовину узету у закуп	30	11,798,910	11,651,906
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	29	25,159,412	21,349,827
Добављачи	34	146,576,471	99,620,779
Пасивна временска разграничења	35	34,249,728	34,763,120
Бенефиције за запослене	32	795,027	784,918
Резервисања		2,905,906	2,746,425
Разграничени приходи	31	12,367	12,367
Обавезе за дивиденду	39	109,012,126	62,796,866
Обавезе за порез на добитак	37 (д)	-	1,543,255
Остале обавезе	36	12,025,354	12,364,767
		407,967,228	352,084,664
Укупна пасива		**1,356,249,952**	**1,325,986,124**

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових
неконсолидованих финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
(У Конвертибилним маркама)

	Акцијски капитал	Законске резерве	Нереализовани (губици)/добици од финансијске имовине чија се фер вриједност мјери кроз остали укупни резултат	Остале резерве - резерве по основу инвестиционе обавезе	Ревалоризационе резерве - актуарски (губици)/добици	Нераспоређени добитак	Укупно
Стање, 1. јануар 2021. године	**491,383,755**	**49,141,766**	**(1,641)**	**97,791,500**	**-**	**48,212,756**	**686,528,136**
Нето добитак за годину	-	-	-	-	-	74,301,918	74,301,918
Рекласификација исказана у билансу успјеха	-	-	1,641	-	-	-	1,641
Укупни остали резултат за годину	-	-	-	-	(20,354)	-	(20,354)
Укупни резултат за годину	**-**	**-**	**1,641**	**-**	**(20,354)**	**74,301,918**	**74,283,205**
Расподјела добитка:							
Дивиденде акционарима	-	-	-	-	-	(48,212,756)	(48,212,756)
Привремена дивиденда акционарима	-	-	-	-	-	(29,195,056)	(29,195,056)
Стање, 31. децембар 2021. године	**491,383,755**	**49,141,766**	**-**	**97,791,500**	**(20,354)**	**45,106,862**	**683,403,529**
Нето добитак за годину	-	-	-	-	-	82,269,037	82,269,037
Рекласификација исказана у билансу успјеха	-	-	-	-	-	-	-
Укупни остали резултат за годину	-	-	-	-	2,318	-	2,318
Укупни резултат за годину	**-**	**-**	**-**	**-**	**2,318**	**82,269,037**	**82,271,355**
Расподјела добитка *(Напомена 39)*							
Дивиденде акционарима	-	-	-	-	-	(45,106,862)	(45,106,862)
Привремена дивиденда акционарима	-	-	-	-	-	(39,685,382)	(39,685,382)
Стање, 31. децембар 2022. године	**491,383,755**	**49,141,766**	**-**	**97,791,500**	**(18,036)**	**42,583,655**	**680,882,640**

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године
(У Конвертибилним маркама)

	Година која се завршава 31. децембра 2022.	Година која се завршава 31. децембра 2021.
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од продаје и примљени аванси	417,071,434	426,499,025
Остали приливи из редовног пословања	2,715,895	3,437,149
Одливи за набавке материјала, горива, енергије и друге трошкове	(105,994,831)	(117,003,292)
Одливи по основу бруто зарада и накнада зарада	(75,200,611)	(66,317,988)
Одливи по основу камата	(7,429,980)	(7,239,559)
Одливи по основу пореза из резултата	(8,066,628)	(5,213,916)
Одливи по основу осталих дажбина	(18,228,571)	(18,053,531)
Нето прилив готовине из пословних активности	**204,866,708**	**216,107,888**
Токови готовине из активности пласирања и инвестирања		
Набавке некретнина, опреме и нематеријалних улагања	(74,036,636)	(76,466,547)
Прилив по основу продаје некретнина, опреме и нематеријалних улагања	487,259	247,418
Приливи од камата	592,709	659,693
Одливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	-	(2,076,894)
Приливи од краткорочних финансијских пласмана	1,130,358	8,809,203
Одливи по основу куповине акција и удјела	(4,107,243)	(22,695,173)
Приливи од дивиденди	2,350,000	3,120,000
Приливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	459,337	10,192
Нето одлив готовине из активности пласирања и инвестирања	**(73,124,216)**	**(88,392,108)**
Токови готовине из активности финансирања		
Приливи по основу дугорочних кредита	185,958,446	28,500,000
Одливи по основу дугорочних финансијских обавеза	(264,109,267)	(92,414,352)
Одливи по основу краткорочних кредита	-	(3,911,660)
Одливи по основу плаћања обавезе за закуп	(12,444,374)	(12,093,198)
Одливи за дивиденде и привремене дивиденде акционарима	(37,761,113)	(36,692,994)
Нето одлив готовине из активности финансирања	**(128,356,308)**	**(116,612,204)**
Нето повећање готовине и готовинских еквивалената	**3,386,184**	**11,103,576**
Готовина и готовински еквиваленти на почетку године	16,162,587	5,059,011
Готовина и готовински еквиваленти на крају године	**19,548,771**	**16,162,587**

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових
неконсолидованих финансијских извјештаја

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Друштво "Мтел" а.д. (у даљем тексту: "Друштво") са сједиштем у Бањој Луци, Република Српска, Босна и Херцеговина, налази се на адреси Вука Караџића 2. Пуни пословни назив Друштва је "Телекомуникације Републике Српске" а.д. Бања Лука, а Друштво се у свом пословању користи са додатна два скраћена пословна имена – "Мтел" а.д. Бања Лука и "Телеком Српске" а.д. Бања Лука.

Већински власник Друштва је Предузеће за телекомуникације "Телеком Србија" а.д. Београд, Србија, које посједује 65.01% акција Друштва.

На дан 31. децембра 2022. године, Друштво је у свом власништву имало улоге у зависна Друштва према сљедећој структури:

ЗАВИСНА ДРУШТВА	**Удио**	
Logosoft д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина	100%	Друштво
Блицнет д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина	100%	Друштво
Финанц д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина	100%	Друштво

Рјешењем Окружног привредног суда у Бањој Луци, дана 12.09.2022. године, у регистар пословних субјеката овог суда се уписује статусна промјена спајање уз припајање друштва *Елта Кабел д.о.о. Добој* и друштва *Телрад Нет д.о.о. Бијељина* друштву стицаоцу *Блицнет д.о.о. Бања Лука*. Друштво стицалац *Блицнет д.о.о. Бања Лука* наставља да обавља све дјелатности које је обављало до дана припајања, као и дјелатности које су обављала друштва која су припојена.

На дан 31. децембра 2022. године, Друштво је у свом власништву имало улоге у придружена Друштва према сљедећој структури:

ПРИДРУЖЕНА ДРУШТВА	**Удио**	
МТЕЛ д.о.о. Подгорица, Црна Гора	49% 51%	Друштво Телеком Србија а.д. Београд
MTEL Global д.о.о. Београд, Србија	41% 59%	Друштво Телеком Србија а.д. Београд

На дан 31. децембра 2022. године, Друштво је имало 2,064 запослена (31. децембра 2021. године: 2,085 запослених).

Основна дјелатност Друштва је пружање јавних телекомуникационих услуга, од којих је најзначајнија јавна телефонска услуга у фиксној и мобилној телекомуникацијској мрежи. Поред тога, Друштво нуди и остале телекомуникационе услуге које укључују услуге приступа интеренту, услуге закупа водова, услуге приступа мрежи за пренос података (мобилни интернет) и услуге преноса сигнала у сврху дистрибуције аудиовизуелних медијских услуга (сателитска телевизија, IPTV, услуге с додатом вриједности). Друштво такође пружа услуге и у области закупа, управљања и заштите телекомуникационе инфраструктуре.

На дан 31. децембра 2022. године, Друштво је обезбјеђивало телекомуникационе услуге за укупно 1,777,848 корисника (31. децембра 2021. године: 1,706,995 корисника).

Органи Друштва су: Скупштина акционара, Управни одбор, Извршни одбор, Генерални директор, Одбор за ревизију и интерни ревизор.

Генерални директор Друштва на дан 31. децембра 2022. године је др Јелена Триван.

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

Чланови Управног одбора на дан састављања ових неконсолидованих финансијских извјештаја су:

Владимир Лучић
Данијела Малетић
Дејан Царевић
Славко Митровић
Драшко Марковић
Бранко Маловић
Ненад Томовић

Чланови Извршног одбора на дан састављања ових неконсолидованих финансијских извјештаја су:

др Јелена Триван
Дејан Јокић
Милан Алексијевић
Милосав Парезановић
Никола Тацић

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају неконсолидоване финансијске извјештаје Друштва и састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

2.2. Основе вредновања

Неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су састављени по начелу набавне вриједности (историјског трошка), осим за ревалоризацију одређених финансијских инструмената, финансијске имовине чија се фер вриједност мјери кроз остали укупан резултат, који су вредновани по фер вриједности, као што је објашњено у рачуноводственим политикама за финансијске инструменте.

Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процијењена коришћењем других техника вредновања. Приликом процјењивања фер вриједности имовине или обавеза, Друштво узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узели у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања.

Неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су састављени по начелу сталности пословања (*going concern* концепт), које подразумијева да ће Друштво наставити да послује у догледној будућности. Друштво улаже напоре да задржи и унаприједи тржишну позицију путем конвергентних и мултимедијалних услуга, ICT услуга, уређаја и опреме, модернизације мреже, као и ширењем на тржишту.

Друштво континуирано послује са нето добитком, детаљно прати ликвидност, доспијеће обавеза као и наплату потраживања. Друштво остварује новчане приливе из пословних активности, а има на располагању и екстерне изворе финансирања. Менаџмент Друштва сматра да ће средства из екстерних извора финансирања заједно са очекиваним приливима из пословних активности бити довољна да Друштво испуни своје уговорне обавезе у 2022. години.

Као што је објелодањено у *Напоменама 1* и *16* уз ове неконсолидоване финансијске извјештаје, Друштво "Мтел" а.д. Бања Лука има улог у придруженом друштву "Мтел" д.о.о. Подгорица (Црна Гора) у којем посједује 49% удјела наведеног друштва и улог у друштву *MTEL Global* д.о.о. Београд, (Република Србија) у којем посједује 41% удјела, у којима има значајан утицај, односно моћ учествовања у одлучивању придружених ентитета по питању финансијских и оперативних одлука и политика, али не постоји контрола или заједничка контрола над тим пословним политикама и одлукама.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)

2.2. Основе вредновања (Наставак)

Улагања у придружена друштва у овим неконсолидованим финансијским извјештајима исказана су по набавној вриједности, умањеној за евентуално обезвређење. Сагласно Међународном стандарду финансијског извјештавања (МСФИ) 10 "Консолидовани финансијски извјештаји", Друштво саставља и издаје своје консолидоване финансијске извјештаје за годину која се завршава на дан 31. децембра 2022. године, састављене у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања, у којима се улози у придружене ентитете вреднују методом удјела.

2.3. Функционална валута и валута презентација

Износи у приложеним неконсолидованим финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (КМ) које представљају функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих МРС/МСФИ

Сљедећи нови стандарди, измјене постојећих стандарда, интерпретације издате од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB") и интерпретације издате од стране Комитета за међународне интерпретације финансијског извјештавања ("IFRIC"), су ступиле на снагу током текућег финансијског периода:

	На снази на дан или након
Нови стандарди и измјене постојећих стандарда на снази у текућем финансијском периоду	
МРС 41 „Пољопривреда" и примјери везани за МСФИ 16 „Закупи"	1. јануара 2022.
МСФИ 1 „Прва примјена међународних стандарда финансијског извјештавања" – Зависно друштво – прва примјена	1. јануара 2022.
МСФИ 3 „Пословне комбинације" – Допуна референци на концептуални оквир	1. јануара 2022.
МСФИ 9 „Финансијски инструменти" – Тест за престанак признавања финансијских обавеза	1. јануара 2022.
МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема" – Допуне	1. јануара 2022.
МРС 37 „Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина" – Допуне	1. јануара 2022.

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, сљедећи нови стандарди, измјене постојећих стандарда и нова тумачења постојећих стандарда, су издати, али нису постали ефективни:

	На снази на дан или након
Нови стандарди и измјене постојећих стандарда који су издати, а нису још увијек у примјени	
МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја" – Допуне класификација обавеза	1. јануара 2023.
МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја" – Објелодањивање рачуноводствених политика - Допуне	1. јануара 2023.
МРС 8 „Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке" – Допуна дефиниције рачуноводствених процјена	1. јануара 2023.
МРС 12 „Порези на добит" – Одложени порез повезан са средствима и обавезама насталим из појединачне трансакције	1. јануара 2023.
МСФИ 17 "Уговори о осигурању" - Допуне	1. јануара 2023.

Менаџмент Друштва је изабрао да не усвоји ове стандарде, измјене и тумачења прије него што они ступе на снагу.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи

Признавање прихода

Друштво признаје приходе када испуни обавезе извршења преносом обећане робе или услуга купцу. Обавеза извршења је испуњена када купац стекне контролу над добрима или услугом.

Трансакциона цијена је одређена на основу утврђене цијене за појединачне ставке, ако постоје, или је заснована на процијењеној цијени коју Друштво очекује да реализује под датим тржишним условима.

Друштво врши процјене које утичу на утврђивање висине и временског распореда признавања прихода од уговора са купцима што укључује утврђивање момента испуњавања обавеза извршења као одређивање трансакционе цијене која је алоцирана на исте. За обавезе извршења које Друштво испуњава током времена користи се метода излаза заснована на протеклом времену и приход се признаје пропорционално на мјесечном нивоу, јер је трансакциона цијена, која је алоцирана на те услуге, призната у времену иницијалне продајне трансакције и реализована у току периода извршења услуге (до двије године до када су услуге наручене заједно са робом). За обавезе извршења које Друштво испуњава у одређеном тренутку, приход се признаје једнократно, у моменту извршења обавезе, када је роба испоручена и услуге пружене.

Код уговора који су у складу са захтјевима МСФИ 15, приходи се признају на бази фактурисане реализације. Друштво има право да захтијева од купца онај износ који директно одговара вриједности услуге пружене у уговореном периоду у којем је Друштво фактурисало одређени износ за пружену услугу. Приходе од продаје највећим дијелом чине приходи од говорног саобраћаја у оквиру телефонске услуге у фиксној и мобилној мрежи, мјесечне претплате обрачунате за коришћење услуга (услуга приступа интернету, телефонска услуга у фиксној и мобилној мрежи, интегрисане услуге), приходи од продаје везаних услуга, интерконекције и осталих сличних услуга.

3.1.1. Приходи од услуга фиксне мреже

Приходи од телефонског саобраћаја (фиксна мрежа) се обрачунавају по оствареном саобраћају. Приходи остварени од мјесечних претплата за пружену телефонску услугу у фиксној мрежи се фактуришу мјесечно за протекли мјесец. Приходи од укључивања нових претплатника телефонских услуга у фиксној мрежи представљају приходе по основу фактурисане надокнаде за укључење нових претплатника. Приходи од нових прикључака се евидентирају у периоду у коме је корисник прикључен.

Приходи од интерконекције са домаћим операторима остварују се приступом мрежи, којим се успоставља физичко и логичко повезивање телекомуникационих мрежа како би се корисницима услуга, прикљученим на различите мреже, омогућила директна и индиректна комуникација. Приходи и расходи остварени по основу интерконекције исказују се у бруто износима.

Приход од услуга преноса сигнала у сврху дистрибуције аудиовизуелних медијских услуга представља приход који је остварен од мјесечних претплата за пружање услуге сателитске телевизије и IPTV услуге, од прикључка наведних услуга као и од осталих додатних услуга.

3.1.2. Приходи од услуга мобилне мреже

Приходи од мобилних телекомуникационих услуга се углавном односе на приходе остварене од коришћења телефонске услуге у мобилној мрежи (говорни саобраћај, SMS поруке) и услуге преноса података (мобилни интерент), које могу да буду са *prepaid* или *postpaid* начином плаћања, као и на приходе од прикључака и приходе од додатних услуга.

Приходи од услуга телефонског саобраћаја се признају на основу оствареног саобраћаја. Нефактурисани, а остварени приход од услуга мобилне мреже који је остварен у периоду од тренутка фактурисања до краја периода се обрачунава, а неостварени приход до истека обрачунског периода се разграничава.

Приход од пружених *prepaid* услуга се признаје у моменту продаје *prepaid* допуна, а на крају обрачунског периода исти се разграничава за износ нереализованих прихода. Ови приходи се, на основу коришћених услуга, разграничавају током периода у којем се пружа услуга. Допуне којима је истекао временски период права коришћења, се признају као приход по истеку датума коришћења.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.1. Приходи (Наставак)

3.1.3. Приходи од интегрисаних услуга

Приход од интегрисаних услуга представља приход од интегрисане понуде услуга фиксне телефоније, мобилне телефоније, услуга приступа интернету путем фиксне и/или мобилне мреже, IPTV услуге и услуга сателитске телевизије, које су организоване у одговарајуће пакете услуга који садрже од двије до четири наведене телекомуникационе услуге.

3.1.4. Приходи од услуга приступа интернету

Приход од услуге приступа интернету укључује приход од услуга давања приступа интернету путем фиксне мреже која се реализује кроз приступну мрежу путем технологија ADSL, VDSL или GPON и приход од директног приступа интернету који се остварује обезбјеђивањем линка корисницима за приступ интернету за одређене брзине, уз посебан опсег јавних IP адреса, DNS *hosting* домена са или без регистрације интернет домена и техничком подршком.

.

3.1.5. Приходи од продаје везаних услуга

Приходи од продаје пакета хардвера у склопу коришћења јавне телекомуникационе услуге приказани су у оквиру ставке приходи од продаје везаних услуга, и признају се у моменту продаје, односно уручења пакета хардвера кориснику услуге и када су сви припадајући трошкови признати у извјештају о добитку и губитку.

Уколико се ради о уговору са више елемената, укупна цијена трансакције се алоцира на индивидуалне обавезе извршења. Као резултат тога приход од испоручених хардвера признаје се по пропорционалној вриједности трансакционе цијене као ставка прихода од продаје везаних услуга. Трансакциона цијена је одређена на основу утврђене цијене за појединачне ставке, ако постоје, или је заснована на процијењеној цијени коју Друштво очекује да реализује под датим тржишним условима.

3.1.6. Приходи и расходи од услуга међународног обрачуна

Приходи/расходи од јавне телефонске услуга у фиксној и мобилној телекомуникационој мрежи остварени у међународном телефонском саобраћају признају се на бази оствареног саобраћаја обрачунатог по уговореној тарифи иностраног оператора преко чије мреже се саобраћај реализује.

Друштво је закључило споразуме за међународни саобраћај у фиксној и мобилној мрежи. Приходи (расходи) и потраживања (обавезе) који су произашли из ових споразума су приказани у пратећим финансијским извјештајима и односе се на приходе и расходе од међународних долазних, односно одлазних позива остварених са земљама са којима је Друштво успоставило директан обрачун међународног телефонског саобраћаја. Дио остварених прихода, односно расхода по наведеном основу, евидентиран је на основу процјене извршене у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја.

Друштво признаје приход (потраживања) само када се он може утврдити са поузданом сигурношћу. Ако постоје докази да неки расход (обавеза) може настати, врши се резервисање на терет трошкова, у случају да је могуће извршити процјену. Тамо гдје није могуће проценити износ неке обавезе врши се одговарајуће објелодањивање.

Приходи од роминга и трошкови роминга према иностраним операторима се исказују у вриједностима добијеним од клириншке куће. Приходи и трошкови роминга признају се у бруто износу, на бази оствареног саобраћаја у току периода.

3.1.7. Остали приходи

Остали приходи обухватају приходе од осталих телекомуникационих услуга као што су изнајмљивање телефонских капацитета – водова, листинг позива, услуге говорне поште и сл., те приходе од активирања интерних учинака који се односе на трошкове зарада запослених који раде на изградњи мреже, као и на капиталним инвестиционим пројектима. Наведени приходи евидентирају се у периоду у коме су настали.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.2. Закупи

Друштво као закупопримац

Закупопримац на почетку уговора процјењује да ли он представља уговор о закупу, односно да ли садржи елементе закупа. Уговор је уговор о закупу, односно садржи елементе закупа уколико се њиме уступа право контроле над коришћењем одређене имовине током датог периода у замјену за накнаду.

Друштво у складу са МСФИ 16 признаје имовину узету у закуп и садашњу вриједност обавезе по уговору о закупу узимајући у обзир уговорена плаћања, период трајања закупа и дисконтну стопу. Почетно мјерење имовине узете у закуп врши се према трошку укључујући износ почетно мјерене обавезе за имовину узету у закуп, све почетне директне трошкове, те процијењене трошкове демонтаже, обнављања локације или враћања имовине у првобитно стање, осим ако су такви трошкови нематеријални.

Приликом процјене периода трајања закупа узима се у обзир период без могућности отказивања, опциони период за продужетак закупа, те вјероватноћа да ће Друштво користити или неће користити ову опцију.

Обавеза за имовину узету у закуп мјери се по садашњој вриједности свих плаћања у вези са закупом која нису извршена на дан признавања. Ова плаћања се дисконтују по каматној стопи садржаној у закупу, односно по инкременталној каматној стопи задуживања.

Краткорочни закуп је закуп који на датум почетка закупа има раздобље закупа од највише 12 мјесеци и који не садржи могућност куповине предметне имовине. Сва плаћања повезана са оваквим закупом се признају као трошак на праволинијској основи током трајања закупа *(Напомена 9).*

Друштво као закуподавац

Закуподавац сваки свој закуп класификује као пословни или као финансијски закуп. Закуп се класификује као финансијски ако се њим преносе суштински сви ризици и користи повезани са власништвом над предметном имовином, док се код пословног закупа не преносе суштински сви ризици и користи повезани с власништвом над датом имовином.

Друштво плаћања по основу пословног закупа признаје као приход на праволинијској основи током трајања закупа. Почетни директни трошкови настали у вези са добијањем пословног закупа додају се књиговодственој вриједности предметне имовине и признају се као расход током трајања закупа на истој основи као и приход од закупа.

3.3. Стране валуте

Монетарна имовина и обавезе, деноминоване у страним валутама су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан извјештаја о финансијском положају.

Немонетарне ставке мјерене по историјском трошку у страној валути преводе се коришћењем курса на датум трансакције. Немонетарне ставке које се одмјеравају по фер вриједности у страној валути преводе се коришћењем курса на датум када је фер вриједност одређена.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званично важећем курсу на дан сваке промјене, а настале позитивне и негативне курсне разлике евидентирају се у корист или на терет извјештаја о добитку и губитку у оквиру финансијских прихода, односно финансијских расхода (*Напомена 11*).

3.4. Порез на добитак

Порез на добитак обухвата текући порез на добитак и одложене порезе на добитак. Текући и одложени порез на добитак се признају у извјештају о добитку и губитку, осим ако нису настали из пословних комбинација или ставки признатих директно у капиталу, односно у осталом укупном резултату.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.4. Порез на добитак (Наставак)

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добитак. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода.

Одложени порез на добитак се обрачунава кориштењем методе утврђивања обавеза према финансијским извјештајима, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе имовине и обавеза у извјештају о финансијском положају и њихове књиговодствене вриједности.

Важеће пореске стопе на дан извјештаја о финансијском положају или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак за који се очекује да ће бити примијењен приликом укидања привремених разлика.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Модел за обрачун расхода амортизације у пореском билансу односи се на формирање четири групе сталних средстава, са одговарајућим амортизационим стопама, при чему је прописан појединачан и групни обрачун расхода амортизације.

Прописане пореске стопе амортизације дате су у прегледу како слиједи:

	Стопа која се признаје у пореском билансу (%)
Појединачни обрачун амортизације - пропорционална метода	
Непокретности и постројења	3%
Нематеријална средства, осим софтвера	10%
Групни обрачун амортизације - дегресивна метода	
Компјутери, информациони системи, софтвери и сервери	40%
Опрема и остала средства	20%

Опорезива привремена разлика настала као разлика између књиговодствене вриједности средства и његове пореске основице, признаје се као одложена пореска обавеза када је пореска амортизација убрзана, односно одложено пореско средство ако је пореска амортизација спорија од рачуноводствене амортизације.

3.5. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина се састоји од телекомуникационих лиценци, софтвера и осталих лиценци.

Телекомуникационе лиценце, купљени софтвери и остале лиценце су исказани по набавној вриједности, умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке усљед умањења вриједности.

Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате.

Телекомуникационе лиценце се амортизују равномјерно током вијека коришћења лиценци, а у складу са МРС 38 “Нематеријална улагања”.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.6. Некретнине и опрема

Некретнине и опрема су исказани по набавној вриједности и умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате. Набавна вриједност изграђених некретнина и опреме је њихова набавна вриједност на датум када су изградња или развој завршени.

Под некретнинама и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године. Добици или губици који се јављају приликом расходовања или продаје некретнина и опреме, исказују се у извјештају о добитку и губитку као дио осталих пословних прихода или осталих пословних расхода.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек коришћења средства, увећавају вриједност основног средства. Оправке и одржавања се евидентирају на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

3.7. Дугорочна средства по основу стицања уговора са купцима

Дугорочна средства по основу стицања уговора са купцима произилазе из трошкова извршења или добијања уговора, а који се у складу са МСФИ 15 капитализују и признају у току просјечног трајања уговора са купцем.

3.8. Амортизација

Стопа амортизације се утврђује на основу процијењеног корисног вијека употребе нематеријалних улагања, некретнина и опреме. Стопа амортизације која се примјењује на неко средство преиспитује се најмање на крају сваке пословне године и, ако постоје значајне промјене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, стопа амортизације се мијења како би се одразила промијењена динамика. Таква промјена се евидентира као промјена рачуноводствене процјене у складу са МРС/МСФИ. Менаџмент Друштва доставља сваку промјену стопа амортизације за групу средстава Управном одбору Друштва на усвајање.

Основица за обрачун амортизације је набавна вриједност нематеријалних улагања, некретнина и опреме умањена за процијењени евентуални остатак вриједности. Амортизација се обрачунава примјеном пропорционалног метода.

Примјењене стопе амортизације за поједине групе некретнина, опреме и нематеријалних улагања у години која се завршава 31. децембра 2022. године су сљедеће:

	Стопа амортизације (%)
Лиценце за коришћење радиофреквенцијског спектра	6.67%
Лиценце и апликативни софтвери	6.67% - 20%
Грађевински објекти	1% - 12.50%
Антенски стубови	1% - 3.33%
Дистрибутивна канализација и мрежа	1%
Комутациони системи и сервисне платформе	5% - 33.33%
Транспортна мрежа	5% - 25%
Бежична приступна мрежа	6.67% - 20%
Опрема у приступној мрежи и терминална опрема	1% - 25%
Рачунарска опрема	6.67% - 25%
Канцеларијска и остала опрема	6.67% - 20%

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.9. Стална имовина намијењена продаји

Стална имовина намијењена продаји класификује се као намијењена продаји уколико ће се њена књиговодствена вриједност повратити у продајној трансакцији прије него континуираном употребом. Овај се услов сматра испуњеним само онда када је продаја врло вјероватна и ако је стално средство (или група намијењена отуђењу) у сваком моменту расположиво за продају у свом садашњем стању. Менаџмент мора уложити напоре да прода таква средства, а очекује се да ће се средства од дате продаје квалификовати за признавање у року од годину дана од датума класификације.

Стална имовина или групе за отуђење класификоване као намијењене за продају вреднују се по њиховом претходном књиговодственом износу или по фер вриједности умањеној за трошкове продаје, у зависности од тога која од ове двије вриједности је нижа.

3.10. Умањење вриједности нефинансијске имовине

На сваки датум извјештаја о финансијском положају, Друштво преиспитује књиговодствене износе својих нефинансијских средстава (осим залиха и одложених пореских средстава) да би се утврдило постоје ли наговјештаји да је дошло до губитака усљед умањења вриједности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процјењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процјењује надокнадиви износ јединице која генерише готовину, а којој то средство припада.

Надокнадива вриједност средства (или његове јединице која генерише готовину) је фер вриједност умањена за трошкове продаје или вриједност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процјене вриједности у употреби, процијењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вриједности примјеном дисконтне стопе прије опорезивања која одражава садашњу тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за то средство.

Уколико је процијењени надокнадиви износ средства (или јединице која генерише готовину) нижи од књиговодствене вриједности, књиговодствена вриједност средства (или јединице која генерише готовину) се умањује до надокнадивог износа, а импаритетни губитак се признаје као расход периода.

На сваки дан извјештавања врши се преиспитивање да ли постоје назнаке да су претходно признати импаритетни губици умањени или више не постоје. Импаритетни губитак се поништава уколико постоји промјена у процијењеном надокнадивом износу.

Код накнадног поништења губитка од умањења вриједности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише готовину) повећава се до ревидованог процијењеног надокнадивог износа тог средства, при чему већа књиговодствена вриједност не премашује књиговодствену вриједност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише готовину) усљед умањења вриједности. Поништење губитка од умањења вриједности одмах се признаје као приход.

На дан 31. децембра 2022. године, на основу процјене менаџмента Друштва, не постоје индикације да је вриједност сталне имовине обезвријеђена.

3.11. Улагања у зависна друштва

Улагања у зависна друштва вреднују се по набавној вриједности, умањеној за евентуално обезвређење.

У складу са одредбама МСФИ 10 "*Консолидовани финансијски извјештаји*", контрола зависних друштава од стране Друштва се постиже уколико Друштво:

1) има моћ управљања над субјектом;
2) је изложено, или има права, на промјењиве приносе од свог учешћа у субјекту, и
3) има могућности кориштења своје моћи управљања субјектом да би се утицало на висину својих приноса.

Друштво врши поновну анализу да ли заиста контролише зависна друштва уколико дође до одређених чињеница и околности које дају назнаку да је било који од претходна три елемента контроле промијењен.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.11. Улагања у зависна друштва (Наставак)

Када Друштво има мање од потребне просте већине гласачких права, Друштво може да има контролу над зависним друштвом уколико су та гласачка права довољна да дају практичну могућност Друштву да једнострано усмјерава пословне активности зависног друштва.

3.12. Улагања у придружена друштва

Придружено друштво је друштво у којем Друштво има значајан утицај. Значајан утицај је моћ учествовања у одлучивању придруженог ентитета по питању финансијских и оперативних одлука и политика, али није контрола или заједничка контрола над тим пословним политикама и одлукама.

Улагања у придружена друштва у овим неконсолидованим финансијским извјештајима исказана су по набавној вриједности, умањеној за евентуално обезвређење.

3.13. Финансијски инструменти

Класификација финансијских инструмената врши се на основу процјене њиховог садржаја при првом признавању на:

1) финансијску имовину,
2) финансијске обавезе, или
3) власничке инструменте.

Финансијска имовина

Финансијска имовина се признаје када Друштво постане једна од страна у уговорним одредбама инструмента.

Почетно признавање финансијске имовине врши се према њеној фер вриједности. Трошкови трансакције директно приписиви стицању, се укључују у почетно процјењивање цјелокупне финансијске имовине, осим у случају када се ради о финансијској имовини која се вреднује по фер вриједности кроз биланс успјеха. Изузетно од наведеног, почетно признавање потраживања од купаца која немају значајну финансијску компоненту, се врши према њиховој трансакционој цијени.

Након почетног признавања, финансијска имовина се мјери по:

1) амортизованом трошку
2) фер вриједности кроз остали укупни резултат, и
3) фер вриједности кроз биланс успјеха.

Финансијска имовина се мјери по амортизованом трошку уколико се држи унутар пословног модела чији је циљ држање финансијске имовине како би се наплатили уговорени новчани токови и уколико, у уговореним условима финансијске имовине на одређени датум настају новчани токови који су само плаћање главнице и камате на преостали дио дуга, осим ако се иницијално неопозиво признаје по фер вриједности кроз биланс успјеха (ако то доводи до значајног смањења/елиминације рачуноводствене неусклађености).

Финансијска имовина се мјери по амортизованом трошку, примјеном методе ефективне каматне стопе.

Ефективна каматна стопа израчунава се на основу процјене токова готовине, не укључујући очекиване кредитне губитке. Једном обрачуната приликом иницијалног признавања, ефективна каматна стопа се користи приликом наредних обрачуна прихода од камата (заснована на бруто књиговодственој вриједности или амортизованом трошку, а у зависности од нивоа умањења имовине). Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе, осим у случају краткорочних потраживања, гдје би признавање прихода било нематеријално. Вриједност финансијске имовине се умањује путем исправке вриједности.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.13. Финансијски инструменти (Наставак)

Финансијска имовина (Наставак)

Приликом обрачуна исправке вриједности Друштво примјењује модел очекиваног кредитног губитка тако што разматра вјероватноћу настанка неизвршења обавезе друге уговорне стране током очекиваног уговореног рока трајања финансијске имовине. Друштво врши анализу потраживања груписаних на бази различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака.

Финансијска имовина која се мјери по фер вриједности кроз остали укупни резултат уколико се држи унутар пословног модела чији је циљ постигнут наплатом уговорних новчаних токова и продајом финансијске имовине и уколико, у уговореним условима финансијске имовине на одређени датум настају новчани токови који су само плаћање главнице и камате на преостали дио дуга, осим ако се иницијално неопозиво признаје по фер вриједности кроз биланс успјеха (ако то доводи до значајног смањења/елиминације рачуноводствене неусклађености).

При почетном признавању субјект може неопозиво одлучити да у осталом укупном резултату презентује накнадне промјене фер вриједности улагања у власнички инструмент, а да притом није ријеч о улагању које се држи ради трговања нити о непредвиђеним износима које је купац признао у оквиру пословних комбинација, на које се примјењује МСФИ 3.

Та одлука доноси се за сваки појединачни инструмент (односно акцију). Износи признати у осталом укупном резултату не смију се накнадно преносити у рачун добити и губитка. Међутим, субјект може преносити кумулативну добит или губитак унутар власничког капитала. Дивиденде на таква улагања признају се у рачуну добити и губитка у складу са МСФИ 9, осим ако је јасно да дивиденда представља повратак дијела трошкова улагања.

Финансијска имовина престаје да се признаје када је измирена, поништена, истекла, отписана или пренесена. Преноси се признају као престанак признавања уколико су сви битни ризици и користи пренесени, уколико нису пренесени, имовина наставља да се признаје.

Уколико ризици и користи нису пренесени или задржани, имовина се не признаје уколико контрола над имовином није пренесена.

Накнадно реализовани или наплаћени финансијски пласмани, дати аванси и потраживања признају се као приход текућег обрачунског периода.

Финансијска имовина се мјери по фер вриједности кроз биланс успјеха само ако финансијска имовина није мјерена по амортизованом трошку или по фер вриједности кроз остали укупни резултат.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе (дугорочне кредите), краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе. Финансијске обавезе се признају када Друштво постане једна од страна у уговорним одредбама инструмента. Почетно признавање финансијских обавеза врши се према њиховој фер вриједности.

Трошкови трансакције се укључују у почетно процјењивање свих финансијских обавеза, осим у случају када се ради о финансијским обавезама које се вреднују по фер вриједности кроз биланс успјеха.

Финансијске обавезе се накнадно исказују по амортизованој вриједности примјеном ефективне каматне стопе, осим финансијских обавеза које се вреднују по фер вриједности кроз биланс успјеха по почетном признавању, непредвиђених накнада које је признао стицалац у пословној комбинацији или финансијске обавезе које се држе ради трговања.

Камата на финансијске обавезе је евидентирана са интересом обрачунатим коришћењем метода ефективне каматне стопе за посматрани период, и она се односи и представљена је са осталим текућим обавезама. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања, предвиђена уговором, укинута или истекла.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.14. Залихе

Залихе се евидентирају по набавној вриједности или нето продајној вриједности, у зависности од тога која је вриједност нижа. Нето продајна вриједност је цијена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цијене за трошкове продаје. Вриједност залиха укључује вриједност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове. Алат и инвентар се отписују 100% приликом издавања у употребу. Вриједност залиха се утврђује на основу метода просјечне набавне цијене.

Залихе материјала за везане услуге се највећим дијелом односе на хардвере набављене за продају купцима у оквиру посебних продајних пакета.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вриједности залиха у случајевима када се оцијени да је потребно свести вриједност залиха на њихову нето продајну вриједност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вриједности, или се у цјелости отписују.

3.15. Резервисања

Резервисања се признају и врше када Друштво има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано проценити износ обавезе.

Резервисања се састоје од резервисања за судске спорове који се воде против Друштва, одређени дисконтовањем будућих новчаних токова који одражавају тренутно стање на тржишту и специфичних ризика који се односе на дату обавезу.

3.16. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца евидентирају се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Друштво је обавезно да запосленима, при одласку у пензију исплати отпремнине у висини три посљедње мјесечне нето плате остварене од стране запосленог. Поред тога, Друштво је у обавези да исплаћује и јубиларне награде у висини између пола и једне и по просјечне мјесечне плате Друштва.

На основу МРС 19 “Накнаде запосленима” захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

в) Обавезе по основу бонуса запосленима (варијабилни дио плате)

На основу одлуке Генералног директора Друштва, утврђује се основица и начин обрачуна бонуса запосленима, као варијабилни дио плате. Бонус се остварује на основу реализованог учинка, праћеног на кварталном или годишњем нивоу и евидентира се као трошак личних примања и резервисање по наведеном основу у тренутку процјене да ће запослени остварити право на наведени бонус.

3.17. Извјештавање у сегменту

Друштво примјењује МСФИ 8 “Оперативни сегменти” који захтијева идентификовање оперативних сегмената на бази интерних извјештаја о компонентама Друштва који се редовно прегледају од стране руководилаца надлежних за доношење кључних одлука, а у циљу алокације адекватних ресурса наведеним сегментима, као и анализе њихових резултата. Информације о сегментима су анализиране на бази врста услуга које пружају оперативни дијелови Друштва (*Напомена 42*).

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација неконсолидованих финансијских извјештаја захтијева од менаџмента коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања неконсолидованих финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања неконсолидованих финансијских извјештаја. Будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан извјештаја о финансијском положају, које носе ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години, представљене су у даљем тексту:

Процијењени корисни вијек некретнина, опреме и нематеријалне имовине

Одређивање корисног вијека некретнина, опреме и нематеријалних улагања је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Стопа амортизације која се примјењује на неко средство преиспитује се најмање на крају сваке пословне године и, ако постоје значајне промјене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, стопа амортизације се мијења како би се одразила промијењена динамика. Таква промјена се евидентира као промјена рачуноводствене процјене у складу са МРС/МСФИ. Менаџмент Друштва доставља, сваку промјену стопа амортизације за групу средстава Управном одбору Друштва на усвајање.

Усљед значајности сталних средстава у укупној активи Друштва, утицај сваке промјене у наведеним претпоставкама може бити материјално значајан на финансијски положај Друштва, као и на резултате његовог пословања. На примјер, уколико би Друштво скратило, односно продужило просјечан корисни вијек сталне имовине за 10%, то би у години која се завршава 31. децембра 2022. године резултовало у додатном, односно мањем трошку амортизације за 11,768,354 Конвертибилне марке (упоредни податак у 2021. години 11,328,595 Конвертибилних марака).

Исправка вриједности потраживања

Приликом обрачуна исправке вриједности Друштво примјењује модел очекиваног кредитног губитка тако што разматра вјероватноћу настанка неизвршења обавезе друге уговорне стране током очекиваног уговореног рока трајања финансијске имовине. Друштво врши анализу потраживања груписаних на бази различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака *(Напомене 21, 22 и 23).*

Резервисања

Генерално, резервисања су у значајној мјери подложна процјенама. Друштво процјењује вјероватноћу да се нежељени случајеви могу догодити као резултат прошлих догађаја, и уколико је вјероватноћа већа од 50%, Друштво врши резервисање износа који је потребан да се измири обавеза. Иако Друштво поштује начело опрезности приликом процјене, с обзиром да постоји велика доза неизвјесности, у одређеним случајевима стварни резултати могу одступати од ових процјена *(Напомена 33).*

Приходи и расходи по основу међународног саобраћаја

Приходи (расходи) и потраживања (обавезе) који су произашли из потписаних споразума са ино операторима су приказани у приложеним финансијским извјештајима, и односе се на приходе и расходе од међународних долазних, односно одлазних позива остварених са земљама са којима је Друштво успоставило директан обрачун међународног телефонског саобраћаја. Дио остварених прихода, односно расхода по наведеном основу, евидентиран је на основу процјене извршене у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја (*Напомене 25 и 35*). Менаџмент сматра да су интерни обрачуни оствареног саобраћаја адекватни, и да одражавају стварно остварени међународни саобраћај у одговарајућем периоду.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (Наставак)

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности.

У Републици Српској и Босни и Херцеговини не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вриједност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Уколико као доказ за фер вриједност није расположива котирана цијена на активном тржишту за исту имовину или обавезу користи се вриједност заснована на техникама процјене које користе податке са доступних тржишта.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ И УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	**2021.**
Приходи од продаје у земљи:		
Приходи од услуга фиксне мреже	48,369,360	51,296,525
Приходи од услуга мобилне мреже	200,158,598	191,339,861
Приходи од интегрисаних услуга	89,356,528	84,579,192
Приходи од услуга приступа интернету	25,875,196	23,813,972
Приходи од продаје везаних услуга	35,239,802	36,826,518
Приходи од продаје робе	1,086,518	1,059,115
Приходи од ICT и осталих услуга	9,458,634	13,822,251
Укупно приходи од продаје у земљи	**409,544,636**	**402,737,434**
Приходи од услуга међународног обрачуна	27,669,285	24,706,789
Приходи од продаје лиценци, робе, ICT и осталих услуга	1,240,284	1,216,189
Укупно приходи од продаје у иностранству	**28,909,569**	**25,922,978**
Укупно приходи од продаје робе и услуга	**438,454,205**	**428,660,412**

Приходи од продаје у иностранству највећим дијелом се односе на приходе остварене у Републици Србији.

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	**2021.**
Приходи од закупнина	3,295,656	3,287,384
Приходи од укидања разграниченог прихода донације - *(Напомена 31)*	12,367	12,367
Остали приходи	23,134,750	14,123,650
	26,442,773	**17,423,401**

Остали приходи највећим дијелом се односе на приходе од активирања интерних учинака по основу трошкова запослених који раде на изградњи мреже, као и на капиталним инвестиционим пројектима у укупном износу од 19,674,392 Конвертибилне марке.

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, РОБЕ И ВЕЗАНИХ УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	**2021.**
Материјал за везане услуге	40,808,735	44,092,668
Набавна вриједност продате робе	988,785	992,907
Електрична енергија	6,795,193	6,214,806
Гориво и мазиво	1,618,174	1,215,079
Остали трошкови материјала	2,209,092	2,377,326
	52,419,979	**54,892,786**

Трошкови материјала за везане услуге се односе на трошкове продатих хардвера у оквиру посебних продајних пакета.

8. ТРОШКОВИ ЗАПОСЛЕНИХ

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	**2021.**
Бруто зараде	61,214,958	60,494,963
Накнаде члановима Управног одбора и Одбора за ревизију	304,448	291,176
Отпремнине	751,155	1,042,268
Остала лична примања	12,781,419	10,093,409
	75,051,980	**71,921,816**

9. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	**2021.**
Трошкови међународног обрачуна	24,798,772	22,804,140
Трошкови одржавања	18,502,205	19,197,148
Трошкови закупа земљишта и пословних простора	538,544	674,250
Трошкови рекламе и пропаганде	17,253,322	16,320,435
Накнада за емитовање садржаја	4,343,369	5,322,348
Остале производне услуге	19,604,186	18,606,212
	85,040,398	**82,924,533**

10. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	**2021.**
Индиректни порези који не зависе од пословног резултата	4,784,449	4,018,610
Накнаде Регулаторној агенцији за комуникације	10,479,454	10,719,555
Губици од расходовања некретнина, опреме и нематеријалних улагања	5,181,931	1,344,219
Мањкови	25,478	24,392
Трошкови резервисања	798,986	443,052
Остали расходи	10,937,359	10,199,334
	32,207,657	**26,749,162**

Остали расходи се највећим дијелом односе на остале непроизводне услуге, трошкове административних такси и накнада за рад студентских и омладинских задруга.

11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	**2021.**
Приходи од камата		
- камате на депозите	21,097	9,346
- остале камате	573,749	659,103
	594,846	668,449
Остали финансијски приходи	-	1,591
Позитивне курсне разлике	995,528	240,570
	995,528	242,161
Укупно финансијски приходи	**1,590,374**	**910,610**
Расходи камата		
- по основу кредитних уговора	(6,777,500)	(6,151,338)
- по основу обавеза за имовину узету у закуп	(936,737)	(1,051,182)
- остале камате	(451,488)	(990,352)
	(8,165,725)	(8,192,872)
Негативне курсне разлике	(1,360,349)	(492,073)
Укупно финансијски расходи	**(9,526,074)**	**(8,684,945)**
Нето финансијски расходи	**(7,935,700)**	**(7,774,335)**

12. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

У Конвертибилним маркама
31. децембар 2022. и 31. децембар 2021. године

	Лиценце за коришћење радиофреквенцијског спектра	Остале лиценце	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно нематеријална улагања
Набавна вриједност					
Стање, 1. јануар 2021. године	157,188,477	11,210,981	136,509,299	21,561,499	326,470,256
Повећања	-	101,578	63,205,642	4,646,440	67,953,660
Пренос (са) / на	-	711,942	3,142,034	(3,853,976)	-
Пренос са некретнина и опреме	-	-	100,000	(25,357)	74,643
Отуђења и расходовања	-	(12,600)	(16,055,905)	-	(16,068,505)
Стање, 31. децембар 2021. године	**157,188,477**	**12,011,901**	**186,901,070**	**22,328,606**	**378,430,054**
Стање, 1. јануар 2022. године	157,188,477	12,011,901	186,901,070	22,328,606	378,430,054
Повећања	-	290,897	23,190,336	132,018	23,613,251
Пренос (са) / на	-	3,396	14,896,237	(14,899,633)	-
Пренос на некретнине и опрему	-	-	-	(1,430,349)	(1,430,349)
Отуђења и расходовања	-	(782,090)	(10,411,507)	-	(11,193,597)
Стање, 31. децембар 2022. године	**157,188,477**	**11,524,104**	**214,576,136**	**6,130,642**	**389,419,359**
Акумулирана исправка вриједности					
Стање, 1. јануар 2021. године	132,274,839	10,080,866	89,343,846	-	231,699,551
Амортизација	1,870,543	732,123	32,308,517	-	34,911,183
Отуђења и расходовања	-	(12,600)	(16,054,461)	-	(16,067,061)
Стање, 31. децембар 2021. године	**134,145,382**	**10,800,389**	**105,597,902**	**-**	**250,543,673**
Стање, 1. јануар 2022. године	134,145,382	10,800,389	105,597,902	-	250,543,673
Амортизација	1,870,543	479,203	34,400,169	-	36,749,915
Отуђења и расходовања	-	(782,090)	(10,411,507)	-	(11,193,597)
Стање, 31. децембар 2022. године	**136,015,925**	**10,497,502**	**129,586,564**	**-**	**276,099,991**
Садашња вриједност					
31. децембар 2022. године	**21,172,552**	**1,026,602**	**84,989,572**	**6,130,642**	**113,319,368**
31. децембар 2021. године	**23,043,095**	**1,211,512**	**81,303,168**	**22,328,606**	**127,886,381**

12. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (Наставак)

Лиценце за коришћење радиофреквенцијског спектра подразумијевају дозволе за коришћење радиофреквенцијског спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система. Дозволе се издају од стране Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине („РАК“) и омогућавају пружање GSM/UMTS/LTE услуга на подручју Босне и Херцеговине.

Остала нематеријална улагања највећим дијелом се односе на софтвере у нето вриједности од 29,612,036 Конвертибилних марака и право на дистрибуцију ТВ садржаја у нето вриједности од 54,232,185 Конвертибилних марака.

У току извјештајног периода, Друштво је у оквиру нематеријалних улагања извршило активирање интерних учинака у укупном износу од 1,625,966 Конвертибилних марака.

Нематеријална улагања у припреми највећим дијелом се односе на софтвере у припреми.

13. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА

У Конвертибилним маркама
31. децембар 2022. и 31. децембар 2021. године

	Земљиште	Некретнине и инфраструктура	Улагања у тућа стална средства	Опрема	Основна средства у припреми	Укупно основна средства
Набавна вриједност						
Стање, 1. јануар 2021. године	1,752,500	838,307,136	3,810,855	693,016,232	85,374,711	1,622,261,434
Повећања	-	5,254,332	46,152	7,656,383	77,963,690	90,920,557
Пренос (са) / на	21,116	26,652,303	298,818	54,082,146	(81,054,383)	-
Пренос са / (на) нематеријална улагања	-	-	-	70,490	(145,133)	(74,643)
Отуђења и расходовања	-	(288,217)	(220,885)	(63,149,394)	(482,951)	(64,141,447)
Демонтажа	-	-	-	(564,746)	29,690	(535,056)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	-	-	(16,934)	(105,608)	(122,542)
Стање, 31. децембар 2021. године	**1,773,616**	**869,925,554**	**3,934,940**	**691,094,177**	**81,580,016**	**1,648,308,303**
Стање, 1. јануар 2022. године	1,773,616	869,925,554	3,934,940	691,094,177	81,580,016	1,648,308,303
Повећања	880	9,535,735	127,352	11,308,268	85,467,403	106,439,638
Пренос (са) / на	-	16,071,805	436,591	55,344,082	(71,852,478)	-
Пренос са нематеријалних улагања	-	-	-	-	1,430,349	1,430,349
Отуђења и расходовања	-	(202,311)	(109,467)	(35,801,500)	(3,843,317)	(39,956,595)
Демонтажа	-	-	-	(528,041)	(160,017)	(688,058)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	(60,916)	-	(677,382)	(87,653)	(825,951)
Остале промјене	-	(235,633)	(6,000)	241,633	-	-
Стање, 31. децембар 2022. године	**1,774,496**	**895,034,234**	**4,383,416**	**720,981,237**	**92,534,303**	**1,714,707,686**
Акумулирана исправка вриједности						
Стање, 1. јануар 2021. године	-	545,455,897	2,826,187	511,052,470	-	1,059,334,554
Амортизација	-	11,338,523	400,461	50,016,327	-	61,755,311
Отуђења и расходовања	-	(200,808)	(216,639)	(62,166,342)	-	(62,583,789)
Демонтажа	-	-	-	(535,056)	-	(535,056)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	-	-	(16,934)	-	(16,934)
Стање, 31. децембар 2021. године	**-**	**556,593,612**	**3,010,009**	**498,350,465**	**-**	**1,057,954,086**
Стање, 1. јануар 2022. године	-	556,593,612	3,010,009	498,350,465	-	1,057,954,086
Амортизација	-	9,386,956	457,213	50,804,184	-	60,648,353
Отуђења и расходовања	-	(150,720)	(109,468)	(34,509,318)	-	(34,769,506)
Демонтажа	-	-	-	(688,058)	-	(688,058)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	(24,265)	-	(461,988)	-	(486,253)
Остале промјене	-	(11,801)	(6,000)	17,801	-	-
Стање, 31. децембар 2022. године	**-**	**565,793,782**	**3,351,754**	**513,513,086**	**-**	**1,082,658,622**
Садашња вриједност						
31. децембар 2022. године	**1,774,496**	**329,240,452**	**1,031,662**	**207,468,151**	**92,534,303**	**632,049,064**
31. децембар 2021. године	**1,773,616**	**313,331,942**	**924,931**	**192,743,712**	**81,580,016**	**590,354,217**

13. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА (Наставак)

Основна средства у припреми на дан 31. децембра 2022. године се, углавном, односе на телекомуникациону опрему, која је набављена, али још није пуштена у функцију. На дан 31. децембра 2022. године не постоје ограничења власништва над некретнинама и опремом Друштва. Уговорене, а нереализоване обавезе Друштва по основу улагања у некретнине и опрему на дан 31. децембра 2022. године износе укупно 57,741,332 Конвертибилне марке (31. децембар 2021. године: 42,526,493 Конвертибилне марке).

У току извјештајног периода, Друштво је у оквиру некретнина и опреме извршило активирање интерних учинака у укупном износу од 18,048,427 Конвертибилних марака.

14. ИМОВИНА УЗЕТА У ЗАКУП

	У Конвертибилним маркама 31. децембар 2022. године и пословна 2021. година Земљиште и објекти
Стање, 1. јануар 2021. године	47,730,607
Нове набавке	8,790,750
Амортизација	(12,274,427)
Модификација периода закупа	(867,734)
Стање, 31. децембар 2021. године	**43,379,196**
Стање, 1. јануар 2022. године	43,379,196
Нове набавке	7,042,337
Амортизација	(12,518,249)
Модификација периода закупа	(1,422,124)
Стање, 31. децембар 2022. године	**36,481,160**

Друштво у оквиру својих редовних пословних активности узима у закуп различите предмете закупа од којих су најзначајнији: пословни простори за продајна мјеста, земљиште и објекти за смјештај телекомуникационе опреме. Приликом одмјеравања обавеза за имовину узету у закуп, Друштво је узело у обзир и потенцијалну изложеност по основу промјењивих плаћања по основу закупа, опција продужења, односно раскидања закупа, гаранција остатка вриједности и закупа који још нису почели, али се закупац обавезао на њих. Већина уговора о закупу је уговорена са фиксном накнадом за закуп. Друштво нема значајних уговора о закупу који имају посебна ограничења или уговорене обавезе.

15. УЛАГАЊА У ЗАВИСНА ДРУШТВА

Улози у зависна друштва у укупном износу од 239,701,599 Конвертибилних марака односе се на зависна друштва: *Logosoft* д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина*; Блицнет* д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина; *Телрад Нет* д.о.о. Бијељина, Босна и Херцеговина; *Елта-Кабел* д.о.о. Добој, Босна и Херцеговина и *Финанц* д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина.

Logosoft д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина

Друштво је власник са 100% удјела у друштву Logosoft д.о.о. Сарајево.

Зависно друштво Logosoft д.о.о. Сарајево је основано 1995. године као друштво за информатички инжењеринг. Прве активности зависног друштва биле су на пољу ICT системске интеграције, док након двије године од оснивања постаје први интернет сервис провајдер у Босни и Херцеговини. Данас зависно друштво пружа услуге интернет приступа, телефоније и телевизије, продаје рачунарске опреме, као и услуге из области системске интеграције, едукације и консалтинга из области информационих технологија.

Блицнет д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина

Друштво је власник са 100% удјела у друштву Блицнет д.о.о. Бања Лука.

Зависно друштво Блицнет д.о.о. Бања Лука је основано 1992. године. Блицнет д.о.о. Бања Лука је један од већих кабловских оператора у Босни и Херцеговини који пружа услуге кабловске телевизије, интернета, фиксне и мобилне мреже, као и услуге из области системске интеграције.

Рјешењем Окружног привредног суда у Бањој Луци, дана 12 септембра 2022. године, у регистар пословних субјеката овог суда се уписује статусна промјена спајање уз припајање друштва *Елта Кабел д.о.о. Добој* и друштва *Телрад Нет д.о.о. Бијељина* друштву стицаоцу *Блицнет д.о.о. Бања Лука*. Друштво стицалац *Блицнет д.о.о. Бања Лука* наставља да обавља све дјелатности које је обављало до дана припајања, као и дјелатности које су обављала друштва која су припојена.

Телрад Нет д.о.о. Бијељина, Босна и Херцеговина

Друштво је у току извјештајног периода власник са 100% удјела у друштву Телрад Нет д.о.о. Бијељина које је, дана 12. септембра 2022. године, статусном промјеном спајања уз припајање престало да постоји и при томе сву своју имовину, укључујући права и обавезе пренијело је на друштво *Блицнет д.о.о. Бања Лука*.

Друштво Телрад Нет д.о.о. Бијељина основано је 2011. године и било је регистровано за пружање услуге јавне фиксне мреже, VoIP и IP телефоније, кабловске телевизије, интернета и мобилне мреже.

Елта-Кабел д.о.о. Добој, Босна и Херцеговина

Друштво је у току извјештајног периода власник са 100% удјела у друштву Елта-Кабел д.о.о. Добој које је, дана 12. септембра 2022. године, статусном промјеном спајања уз припајање престало да постоји и при томе сву своју имовину, укључујући права и обавезе пренијело је на друштво *Блицнет д.о.о. Бања Лука*.
Друштво Елта-Кабел д.о.о. Добој основано је 2001. године и било је регистровано за пружање услуге кабловске телевизије, интернета и фиксне мреже.

Финанц д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина

Друштво је власник са 100% удјела у друштву Финанц д.о.о. Бања Лука.Зависно душтво Финанц д.о.о. Бања Лука основано је 2002. године и пружа услуге посредовања у продаји е-допуна и бројева скреч ваучера, USB модема као и закључивање корисничких уговора са потенцијалним корисницима Мтел услуга. Осим наведеног, зависно друштво се бави и пружањем процесинг услуга.

16. УЛАГАЊА У ПРИДРУЖЕНА ДРУШТВА

Улагања у придружена друштва у укупном износу од 183,610,709 Конвертибилних марака односе се на набавну вриједност улагања у друштва МТЕЛ д.о.о. Подгорица и *MTEL Global* д.о.о. Београд.

На дан 31. децембра 2022. године, Друштво има 49% удјела у друштву МТЕЛ д.о.о. Подгорица, Црна Гора, и 41% удјела у друштву *MTEL Global* д.о.о. Београд, Република Србија, који се баве пружањем телекомуникационих услуга.

Укупан улог у МТЕЛ д.о.о. Подгорица, након првобитно уговореног износа на име куповине 49% удјела извршене 1. фебруара 2010. године, накнадних докапитализација, као и осталих трошкова који су у директној вези са наведеном трансакцијом, те уносом неновчаног улога, износи 143,565,421 Конвертибилну марку.

Укупан улог у *MTEL Global* д.о.о. Београд, Србија, након неновчаног улога у виду права на 100% удјела у друштву Mtel Austria GmbH, чиме је Друштво постало власник 41% удјела, и докапитализације, укупно износи 40,045,288 Конвертибилних марака. У току овог извјештајног периода, Друштво је извршило и докапитализацију у износу од 4,107,243 Конвертибилне марке чиме није нарушена претходно утврђена власничка структура.

17. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА И КРЕДИТИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Дугорочни кредити запосленима	66,771	67,727
Минус: Дио дугорочних кредита који доспијева до једне године (Напомена 24)	(66,771)	(67,727)
	-	-
Остали дугорочни кредити	197,330	234,508
Минус: Дио дугорочних кредита који доспијева до једне године (Напомена 24)	(34,318)	(37,178)
	163,012	197,330
Дугорочни кредити повезаним правним лицима	2,452,197	2,862,569
Минус: Дио дугорочних кредита који доспијева до једне године (Напомена 24)	(1,131,599)	(993,856)
	1,320,598	1,868,713
Укупно дугорочна потраживања и кредити	**1,483,610**	**2,066,043**
Минус: Акумулирани импаритетни губитак:		
- исправка вриједности дугорочних кредита запосленима	-	(3,531)
- исправка вриједности осталих дугорочних кредита	(11,791)	(16,168)
	1,471,819	**2,046,344**

18. ОСТАЛА УЛАГАЊА

	Удио	У Конвертибилним маркама 31. децембар 2022.	 31. децембар 2021.
Финансијска имовина која се мјери по амортизованом трошку:			
- Дугорочне обвезнице Републике Српске		1,647	12,478
- Центар за међународно право и међународну пословну сарадњу д.о.о. Бања Лука	22.97%	400	400
		2,047	**12,878**

Финансијска имовина која се мјери по амортизованом трошку се односи на обвезнице Републике Српске емитоване од стране Министарства финансија Републике Српске, а по основу плаћања дуга који буџетски корисници имају према Друштву. Обвезнице су издате са роком доспијећа од 15 година, почевши од 31. децембра 2007. године, уз *grace* период од 5 година са каматном стопом од 1.5% годишње, и вредноване су по амортизованој вриједности коришћењем ефективне каматне стопе.

19. ДУГОРОЧНА СРЕДСТВА ПО ОСНОВУ СТИЦАЊА УГОВОРА СА КУПЦИМА

	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Набавна вриједност		
Стање, 1. јануар	12,319,510	5,655,442
Уговори стечени у пословној години	9,577,816	8,524,267
Престанак признавања по основу истека/раскида уговора	(3,796,316)	(1,860,199)
Стање, крај године	**18,101,010**	**12,319,510**
Акумулирана исправка вриједности		
Стање, 1. јануар	4,518,038	2,170,280
Амортизација	7,767,020	4,345,032
Престанак признавања по основу истека/раскида уговора	(3,795,249)	(1,997,274)
Стање, крај године	**8,489,809**	**4,518,038**
Садашња вриједност	**9,611,201**	**7,801,472**

20. ЗАЛИХЕ

	У Конвертибилним маркама 31. децембар 2022.	 31. децембар 2021.
Материјал	3,299,055	3,381,034
Роба	117,700	179,488
Материјал за везане услуге	7,199,245	12,068,732
Дати аванси за залихе	1,132,611	1,257,611
	11,748,611	**16,886,865**

21. КУПЦИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Купци:		
- повезана правна лица *(Напомена 38(а))*	23,618,693	17,515,457
- у земљи	120,771,184	118,415,857
- у иностранству	702,564	739,362
Бруто потраживања	**145,092,441**	**136,670,676**
Минус: Исправка вриједности потраживања за очекиване кредитне губитке	(61,924,467)	(61,622,754)
	83,167,974	**75,047,922**

Укупна бруто потраживања од купаца на дан 31. децембра 2022. године износе 145,092,441 Конвертибилна марка. Друштво је примјенило поједностављени приступ у признавању губитака за цјелокупни период трајања за потраживања од купаца и остала потраживања која не садрже значајну компоненту финансирања, груписањем различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака.

Укупна исправка вриједности потраживања на дан 31. децембра 2022. године износи 61,924,467 Конвертибилних марака и представља 42.68% укупне бруто вриједности потраживања од купаца. Промјене на рачунима исправки вриједности потраживања су приказане у *Напомени* 23 уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

22. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Потраживања за дивиденду	3,370,000	5,720,000
Остала потраживања	1,602,011	1,186,608
	4,972,011	6,906,608
Минус: Исправка вриједности других потраживања	(415,122)	(435,898)
	4,556,889	**6,470,710**

23. ОБЕЗВРЈЕЂЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

	У Конвертибилним маркама Период 1. јануар - 31. децембар 2022. и пословна 2021. година		
	Купци *(Напомена 21)*	**Друга потраживања *(Напомена 22)***	**Укупно**
Стање, 1. јануар 2021. године	58,043,785	487,466	58,531,251
Исправке у току године на терет резултата	5,274,625	7,009	5,281,634
Отпис потраживања	(1,730,450)	-	(1,730,450)
Остало	34,794	(58,577)	(23,783)
Стање, 31. децембар 2021. године	**61,622,754**	**435,898**	**62,058,652**
Стање, 1. јануар 2022. године	61,622,754	435,898	62,058,652
Исправке у току године на терет резултата	2,201,852	3,389	2,205,241
Отпис потраживања	(1,924,304)	-	(1,924,304)
Остало	24,165	(24,165)	-
Стање, 31. децембар 2022. године	**61,924,467**	**415,122**	**62,339,589**

24. ДЕПОЗИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ЗА КРЕДИТЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Краткорочно орочени депозити	-	1,130,358
Кредити запосленима који доспијевају до једне године (*Напомена 17*)	66,771	67,727
Кредити повезаним правним лицима који доспијевају до једне године (*Напомена 17*)	1,131,599	993,856
Остали кредити који доспијевају до једне године (*Напомена 17*)	34,318	37,178
	1,232,688	**2,229,119**

25. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Обрачуната потраживања	5,483,780	4,496,827
Уговорна имовина	7,142,011	9,252,526
Унапријед плаћени трошкови	2,226,811	445,943
Обрачунате авансне фактуре за потребе обрачуна ПДВ-а	3,715,007	3,808,753
	18,567,609	**18,004,049**

Обрачуната потраживања се највећим дијелом, у износу од 4,188,646 Конвертибилних марака, односе на процјену међународног саобраћаја и роминга, која је извршена у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја, односно обрачуном добијеним од клириншке куће.

Уговорна имовина представља право Друштва на накнаду у замјену за робу или услуге које је Друштво пренијело купцу када је то право условљено другим факторима, осим протока времена (нпр. испорука других елемената уговора). Друштво признаје уговорну имовину углавном из уговора у којима се уређај испоручује у одређеном тренутку у пакету са услугама које се пружају током времена.

26. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Жиро рачуни	17,708,343	14,381,439
Девизни рачуни	1,710,479	1,669,293
Благајне	29,949	11,855
Готовински еквиваленти	100,000	100,000
	19,548,771	**16,162,587**

27. КАПИТАЛ

Акцијски капитал

Структура акцијског капитала Друштва (по Књизи акционара коју води Централни регистар хартија од вриједности Републике Српске а.д. Бања Лука) на дан 31. децембра 2022. и 31. децембра 2021. године је била сљедећа:

	31. децембар 2022.		31. децембар 2021.	
	Број акција	% учешће	Број акција	% учешће
Телеком Србија а.д. Београд, Србија	319,428,193	65.01	319,428,193	65.01
Пензијски резервни фонд РС а.д. Бања Лука	42,300,523	8.61	43,340,269	8.82
Фонд за реституцију РС а.д. Бања Лука	24,715,439	5.03	24,715,439	5.03
ДУИФ Кристал инвест а.д. – ОАИФ Future fund	9,483,360	1.93	10,361,604	2.11
Остали акционари	95,456,240	19.43	93,538,250	19.03
	491,383,755	**100**	**491,383,755**	**100**

Основни капитал Друштва у износу од 491,383,755 Конвертибилних марака, у потпуности је уплаћен и подијељен на 491,383,755 обичних (редовних) акција, од којих је свака номиналне вриједности 1 Конвертибилну марку. Све акције су исте класе са истим правима, обичне и гласе на име. Свака акција даје право на један глас.

Акције Друштва котирају на Бањалучкој берзи хартија од вриједности у Републици Српској (активно, али недовољно развијено финансијско тржиште). Тржишна вриједност једне акције са стањем на дан 31. децембра 2022. године износи 1.62 Конвертибилне марке (31. децембар 2021. године: 1.42 Конвертибилне марке). Зарада и дивиденда по акцији је приказана у *Напомени 39* уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

Законске резерве

Законске резерве на дан 31. децембра 2022. године у износу од 49,141,766 Конвертибилних марака представљају издвајања из расподјеле добитка у складу са чланом 231. Закона о привредним друштвима, и то најмање у висини 5% од добитка текуће године умањене за губитак претходне године, све док те резерве, заједно са резервама капитала, не достигну висину од најмање 10% основног капитала или Статутом одређени већи дио основног капитала.

Законске резерве користе се за покриће губитка, а ако прелазе износ од 10% основног капитала, или Статутом одређеног већег дијела основног капитала, могу се користити и за повећање основног капитала.

Остале резерве – резерве по основу инвестиционе обавезе

Остале резерве на дан 31. децембра 2022. године у износу од 97,791,500 Конвертибилних марака цјелокупно се односе на резерве формиране у току 2008. године, и то на основу уплаћене инвестиционе обавезе већинског власника („Телеком Србија“ а.д. Београд), као купца већинског пакета акција Друштва.

28. КРЕДИТИ И ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
а) Дугорочни кредити:		
- Новчани кредити	185,958,445	227,994,621
- Кредити за набавке опреме	69,971,950	67,063,183
	255,930,395	295,057,804
б) Остале дугорочне обавезе	6,772,271	7,318,938
Укупно дугорочне обавезе	**262,702,666**	**302,376,742**
Минус: Текуће доспијеће дугорочних обавеза:		
- Новчани кредити	(30,429,007)	(70,024,418)
- Кредити за набавке опреме	(30,490,274)	(30,954,112)
- Остале дугорочне обавезе	(4,512,646)	(3,471,904)
Укупно текуће доспијеће дугорочних обавеза	**(65,431,927)**	**(104,450,434)**
	197,270,739	**197,926,308**

Просјечна каматна стопа на дугорочне кредите за набавку опреме је у висини шестомјесечног EURIBOR-а увећаног за маржу у распону од 0.5% до 1.0% годишње (2021. године: шестоомјесечни EURIBOR увећан за маржу у распону од 0.5% до 1.0% годишње). За новчане кредите уговорена је каматна стопа по тренутним тржишним условима.

Остале дугорочне обавезе се највећим дијелом односе на обавезе за дозволу за коришћење радиофреквенцијског спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система издату од стране Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине.

Уговорна валута за све кредите, осим кредита одобрених од Владе Краљевине Шпаније, банака и добављача из земље, је EUR.

Друштво измирује све своје обавезе по кредитима у складу са уговореном динамиком, према утврђеним ануитетним плановима. Такође, Друштво поштује и све остале одредбе из уговора о кредитима и нема кршења било којих одредби уговора који би евентуално захтијевали пријевремену отплату обавеза.

Рочност доспијећа отплата дугорочних кредита:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Текућа доспијећа	65,431,927	104,450,434
Између једне и двије године	66,181,266	91,728,668
Између двије и три године	54,100,291	63,040,064
Између три и четири године	43,808,007	24,207,210
Између четири и пет година	31,689,618	10,084,638
Након пет година	1,491,557	8,865,728
Укупно дугорочни дио кредита	197,270,739	197,926,308
	262,702,666	**302,376,742**

29. ОБАВЕЗЕ ЗА ПРАВО НА ДИСТРИБУЦИЈУ ТВ САДРЖАЈА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	55,896,610	71,386,969
Минус: текуће доспијеће дугорочних обавеза за право на дистрибуцију ТВ садржаја	(25,159,412)	(21,349,827)
	30,737,198	**50,037,142**

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Текућа доспијећа	25,159,412	21,349,827
Између једне и двије године	15,402,036	20,762,225
Између двије и три године	11,851,635	13,884,785
Између три и четири године	3,483,526	11,847,407
Између четири и пет година	-	3,542,725
Укупно дугорочни дио кредита	30,737,198	50,037,142
	55,896,610	**71,386,969**

30. ОБАВЕЗЕ ЗА ИМОВИНУ УЗЕТУ У ЗАКУП

	У Конвертибилним маркама 31. децембар 2022. године и пословна 2021. година
	Земљиште и објекти
Стање, 1. јануар 2021. године	49,094,709
Нове набавке	8,790,750
Трошак камате имовине узете у закуп (*Напомена 11*)	1,051,182
Модификација периода закупа	(1,118,008)
Затварање обавезе	(12,889,416)
Стање, 31. децембар 2021. године	**44,929,217**
Стање, 1. јануар 2022. године	44,929,217
Нове набавке	7,042,337
Трошак камате имовине узете у закуп (*Напомена 11*)	936,737
Модификација периода закупа	(1,546,574)
Затварање обавезе	(13,258,331)
Стање, 31. децембар 2022. године	**38,103,386**
Минус: Дио дугорочних закупа који доспијевају до једне године	(11,798,910)
Стање, 31. децембар 2022. године	**26,304,476**

30. ОБАВЕЗЕ ЗА ИМОВИНУ УЗЕТУ У ЗАКУП (Наставак)

Друштво је извршило признавање обавеза за имовину узету у закуп у складу са захтјевима стандарда МСФИ 16 према којем се обавеза мјери по садашњој вриједности свих плаћања у вези са закупом која нису извршена на дан признавања.

За каматну стопу за обавезе за имовину узету у закуп кориштена је стопа коју би Друштво као закупопримац платило да у сличном року и уз сличне гаранције позајми средства неопходна за набавку имовине сличне вриједности као имовине узете у закуп у сличном економском окружењу.

31. РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Примљене донације	24,734	37,101
Минус: Краткорочни дио разграниченог прихода	(12,367)	(12,367)
	12,367	**24,734**

Кретања на разграниченим приходима у години која се завршава 31. децембра 2022. и у пословној 2021. години су била сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2022.	**Година која се завршава 31. децембра 2021.**
Стање, 1. јануар	37,101	49,468
Смањење у корист осталих прихода	(12,367)	(12,367)
Стање, крај године	**24,734**	**37,101**

32. БЕНЕФИЦИЈЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Бенефиције за запослене		
- дугорочни дио	6,045,386	5,971,281
- краткорочни дио	795,027	784,918
	6,840,413	**6,756,199**

Дугорочна резервисања за бенефиције за запослене са стањем на дан 31. децембра 2022. године у износу од 6,840,413 Конвертибилне марке се односе на дугорочна и краткорочна резервисања по основу обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених Друштва на отпремнине и јубиларне награде, у складу са МРС 19 “Бенефиције за запослене”.

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију и јубиларне награде утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан извјештаја о финансијском положају.

32. БЕНЕФИЦИЈЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (Наставак)

У складу са наведеним, Друштво је ангажовало овлашћеног актуара да у име Друштва изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде на дан 31. децембра 2022. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде овлашћени актуар је користио сљедеће претпоставке: дисконтна стопа од 4.78% годишње, пројектовани раст зарада 2.5% годишње, пројектоване године радног стажа за одлазак у пензију 40 година за мушкарце и 35 година за жене, пројектована флуктуација запослених на основу података о историјском кретању запослених у претходном периоду, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину и јубиларну награду. На дан 31. децембра 2022. године дошло је до промјене претпоставки. Ефекти измјене ових претпоставки признати су као актуарски добитак у оквиру осталог укупног резултата.

Број мјесечних зарада за јубиларне награде приказан је у табели:

Број година проведених у Друштву	**Број зарада**
10	0.5
20	1
30	1.5
40	0.5

Кретања на дугорочним обавезама за бенефиције за запослене у години која се завршава 31. децембра 2022. и пословној 2021. години су била сљедећа:

	У Конвертибилним маркама 31. децембар 2022. године и пословна 2021. година
Стање, 01. јануар 2021. године	6,808,884
Резервисања у току године (*Напомена 10*)	439,052
Актуарски губици	20,354
Исплате у току године	(512,091)
	6,756,199
Минус: Дио дугорочних бенефиција које доспијевају до једне године	(784,918)
Стање, 31. децембар 2021. године	**5,971,281**
Стање, 1. јануар 2022. године	6,756,199
Резервисања у току године (*Напомена 10*)	724,909
Актуарски добици	(2,318)
Исплате у току године	(638,377)
	6,840,413
Минус: Дио дугорочних бенефиција које доспијевају до једне године	(795,027)
Стање, 31. децембар 2022. године	**6,045,386**

33. РЕЗЕРВИСАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2022.	**Година која се завршава 31. децембар 2021.**
Стање, 1. јануар	39,000	35,000
Резервисања за судске спорове	14,106	4,000
Приходи од укидања резервисања за судске спорове	(4,000)	-
Стање, крај године	**49,106**	**39,000**

34. ДОБАВЉАЧИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Добављачи:		
- повезана правна лица *(Напомена 38(а))*	32,652,234	11,136,768
- у земљи	71,990,326	60,479,441
- у иностранству	19,131,439	14,068,648
- за нефактурисане инвестиције и услуге	22,802,472	13,935,922
	146,576,471	**99,620,779**

Обавезе према добављачима су некаматоносне. Просјечан период плаћања обавеза према добављачима у години која се завршава 31. децембра 2022. године био је 210 дана (2021. година: 132 дана).

Старосна структура обавеза према добављачима на дан 31. децембра 2022. године и 31. децембра 2021. године је сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
0-30 дана	93,152,633	87,430,171
31-60 дана	5,742,199	5,322,920
61-120 дана	13,288,158	4,528,223
121-180 дана	7,852,016	1,477,118
181-270 дана	12,333,244	641,785
271-360 дана	14,208,221	220,562
	146,576,471	**99,620,779**

35. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Разграничени приходи од продаје *prepaid* допуна	4,424,407	5,137,745
Обрачунате обавезе по основу међународног саобраћаја	7,748,579	7,905,873
Обрачунате обавезе по основу дистрибуције медијских садржаја	7,064,905	5,803,657
Обрачунате обавезе по основу осталих трошкова периода	11,492,837	12,306,353
Разграничене авансне фактуре за потребе обрачуна ПДВ-а	3,341,504	3,413,356
Остала пасивна временска разграничења	177,496	196,136
	34,249,728	**34,763,120**

Обрачунате обавезе по основу међународног саобраћаја, које на дан 31. децембра 2022. године износе 7,748,579 Конвертибилних марака, у највећем дијелу се односе на процјену трошкова по основу међународног обрачуна са повезаним правним лицима.

Обрачунате обавезе по основу осталих трошкова периода које на дан 31. децембра 2022. године износе 11,492,837 Конвертибилних марака, представљају трошкове периода за које постоје довољна сазнања о постојању и настанку истих, али до дана састављања неконсолидованих финансијских извјештаја, Друштво није примило коначну фактуру за примљене услуге или добра.

36. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Примљени аванси и пренаплате од купаца	1,165,134	1,761,933
Обавезе за порезе, царине и дажбине на терет трошкова	240,054	234,737
Обавезе за порез на додату вриједност	2,411,039	3,522,896
Обавезе према запосленима	6,741,276	6,322,664
Друге обавезе	1,467,851	522,537
	12,025,354	**12,364,767**

37. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

(а) Компоненте пореза на добитак

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	**2021.**
Текући порески расход периода	6,357,761	7,276,086
Одложени порески расход - повећање одложених пореских средстава	(32,969)	(151,320)
Одложени порески расход - повећање одложених пореских обавеза	3,758,657	1,826,909
	10,083,449	**8,951,675**

37. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (Наставак)

(б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања прије опорезивања и прописане пореске стопе

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	**2021.**
Добитак прије опорезивања	92,352,486	83,253,593
Порез на добитак по стопи од 10%	9,235,249	8,325,359
Усклађивања расхода/прихода:		
- ефекат неопорезивих прихода	(3,939,774)	(1,855,395)
- ефекат непризнатих трошкова	1,062,286	806,122
- ефекат привремених разлика	3,725,688	1,675,589
Порез на добитак	**10,083,449**	**8,951,675**
Ефективна пореска стопа за годину	10.92%	10.75%

(в) Одложена пореска средства

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2022.	**Година која се завршава 31. децембра 2021.**
Привремене разлике:		
Стање, 1. јануар	465,200	313,880
Повећање одложених пореских средстава	32,969	151,320
Стање, крај године	**498,169**	**465,200**

(г) Одложене пореске обавезе

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2022.	**Година која се завршава 31. децембра 2021.**
Привремене разлике:		
Стање, 1. јануар	(3,222,155)	(1,395,246)
Одложене пореске обавезе по основу вредновања некретнина и опреме за пореске сврхе	(3,758,657)	(1,826,909)
Стање, крај године	**(6,980,812)**	**(3,222,155)**

(д) Текућа пореска потраживања/обавезе

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Потраживања за преплаћени порез на добитак	681,488	-
Обавезе за текући порез на добитак	-	(1,543,255)
Стање, крај године	**681,488**	**(1,543,255)**

38. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА

Већински власник Друштва је друштво Телеком Србија а.д. Београд, чији је већински власник Република Србија. Сљедећа салда потраживања и обавеза су произашла из трансакција обављених са повезаним странама:

(а) ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ

31. децембар 2022. — **У Конвертибилним маркама**

	Матично друштво	Зависна друштва	Придружена друштва	Друге повезане стране	УКУПНО
Право на дистрибуцију ТВ садржаја	3,383,667	-	-	3,495,428	**6,879,095**
Некретнине и опрема	-	-	-	-	**-**
Укупно стална средства	**3,383,667**	-	-	3,495,428	**6,879,095**
Потраживања од купаца	5,542,843	9,446,414	5,885,712	2,743,724	**23,618,693**
Потраживања за камате	-	-	89,359	-	**89,359**
Потраживања за дивиденду	-	3,370,000	-	-	**3,370,000**
Обрачунати, а нефактурисани приходи из међународног саобраћаја	3,489,856	245,481	505,982	86	**4,241,405**
Дугорочни кредити	-	1,320,598	-	-	**1,320,598**
Краткорочни кредити	-	1,131,599	-	-	**1,131,599**
Остала краткорочна потраживања	-	240	-	-	**240**
Укупно потраживања	**9,032,699**	**15,514,332**	**6,481,053**	**2,743,810**	**33,771,894**
Укупно	**12,416,366**	**15,514,332**	**6,481,053**	**6,239,238**	**40,650,989**
Обавезе према добављачима	(27,764,125)	(1,570,141)	(525,653)	(2,792,315)	**(32,652,234)**
Обавезе за камате	(2,044)	-	-	-	**(2,044)**
Обавезе за дивиденду	(88,866,440)	-	-	-	**(88,866,440)**
Обрачунати (процијењени) трошкови	(7,732,661)	(316,769)	(1,752,502)	(310,257)	**(10,112,189)**
Дугорочни кредити	(164,137)	-	-	-	**(164,137)**
Краткорочни кредити	(82,068)	-	-	-	**(82,068)**
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	(28,104,991)	-	-	(170,744)	**(28,275,735)**
Остале обавезе	-	(435,119)	-	-	**(435,119)**
Укупно обавезе	**(152,716,466)**	**(2,322,029)**	**(2,278,155)**	**(3,273,316)**	**(160,589,966)**
Нето	**(140,300,100)**	**13,192,303**	**4,202,898**	**2,965,922**	**(119,938,977)**

31. децембар 2021. — **У Конвертибилним маркама**

	Матично друштво	Зависна друштва	Придружена друштва	Друге повезане стране	УКУПНО
Право на дистрибуцију ТВ садржаја	46,153,937	-	-	-	**46,153,937**
Некретнине и опрема	-	-	48,896	-	**48,896**
Укупно стална средства	**46,153,937**	**-**	**48,896**	**-**	**46,202,833**
Потраживања од купаца	2,812,218	7,519,719	5,537,310	1,646,210	**17,515,457**
Потраживања за камате	-	-	89,359	-	**89,359**
Потраживања за дивиденду	-	5,720,000	-	-	**5,720,000**
Обрачунати, а нефактурисани приходи из међународног саобраћаја	3,040,933	174,675	685,795	-	**3,901,403**
Дугорочни кредити	-	1,868,712	-	-	**1,868,712**
Краткорочни кредити	-	993,856	-	-	**993,856**
Остала краткорочна потраживања	-	160	-	-	**160**
Укупно потраживања	**5,853,151**	**16,277,122**	**6,312,464**	**1,646,210**	**30,088,947**
Укупно	**52,007,088**	**16,277,122**	**6,361,360**	**1,646,210**	**76,291,780**
Краткорочне обавезе	-	-	-	-	**-**
Обавезе према добављачима	(8,426,553)	(1,217,781)	(871,919)	(620,515)	**(11,136,768)**
Обавезе за камате					
Обавезе за дивиденду	(48,672,592)	-	-	-	**(48,672,592)**
Обрачунати (процијењени) трошкови	(7,235,734)	-	(2,056,107)	(310,257)	**(9,602,098)**
Дугорочни кредити	-	-	-	-	**-**
Краткорочни кредити	-	-	-	-	**-**
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	(37,732,470)	-	-	(398,403)	**(38,130,873)**
Остале обавезе	(21,647)	(1,000,954)	(7,731)	-	**(1,030,332)**
Укупно обавезе	**(102,088,996)**	**(2,218,735)**	**(2,935,757)**	**(1,329,175)**	**(108,572,663)**
Нето	**(50,081,908)**	**14,058,387**	**3,425,603**	**317,035**	**(32,280,883)**

38. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (Наставак)

(б) ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТКУ И ГУБИТКУ И ОСТАЛОМ УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ

Година која се завршава 31. децембра 2022. године

У Конвертибилним маркама

	Матично друштво	Зависна друштва	Придружена друштва	Друге повезане стране	УКУПНО
Приходи од продаје робе и услуга	16,552,704	14,073,698	2,309,923	1,097,601	**34,033,926**
Приходи од камата	-	52,454	-	-	**52,454**
Остали пословни приходи	-	317,684	11,744	-	**329,428**
Укупно приходи	**16,552,704**	**14,443,836**	**2,321,667**	**1,097,601**	**34,415,808**
Трошкови остварени са повезаним правним лицима	(19,662,153)	(6,265,159)	(1,610,772)	-	**(27,538,084)**
Укупно расходи	**(19,662,153)**	**(6,265,159)**	**(1,610,772)**	**-**	**(27,538,084)**
Нето приходи/(расходи)	**(3,109,449)**	**8,178,677**	**710,895**	**1,097,601**	**6,877,724**

Година која се завршава 31. децембра 2021. године

У Конвертибилним маркама

	Матично друштво	Зависна друштва	Придружена друштва	Друге повезане стране	УКУПНО
Приходи од продаје робе и услуга	16,281,276	22,852,734	2,205,268	1,097,473	**42,436,751**
Приходи од камата	-	21,222	8,191	-	**29,413**
Остали пословни приходи	47,130	214,562	21,732	-	**283,424**
Укупно приходи	**16,328,406**	**23,088,518**	**2,235,191**	**1,097,473**	**42,749,588**
Трошкови остварени са повезаним правним лицима	(17,518,832)	(6,591,050)	(1,612,682)	-	**(25,722,564)**
Укупно расходи	**(17,518,832)**	**(6,591,050)**	**(1,612,682)**	**-**	**(25,722,564)**
Нето приходи/(расходи)	**(1,190,426)**	**16,497,468**	**622,509**	**1,097,473**	**17,027,024**

У Конвертибилним маркама

	Година која се завршава 31. децембра 2022.	2021.
Краткорочна примања кључног руководећег особља:		
- Извршни одбор	(887,983)	(704,201)
- Управни одбор	(304,528)	(296,210)
- Одбор за ревизију	(100,392)	(86,568)
	(1,292,903)	**(1,086,979)**

Кључно руководеће особље не прима накнаде за додатне дугорочне бенефиције, односно бенефиције по престанку запослења, осим бенефиција објелодањених у *Напомени 3.16*.

Трансакције са повезаним лицима су вредноване под истим или сличним комерцијалним условима као и трансакције са другим правним лицима. На дан састављања ових неконсолидованих финансијских извјештаја, Друштво нема очекиваних кредитних губитака по основу којих би се извршила исправка вриједности потраживања од повезаних правних лица.

39. ЗАРАДА И ДИВИДЕНДА ПО АКЦИЈИ

	У Конвертибилним маркама Година која се завршава 31. децембра	
	2022.	**2021.**
Нето добитак обрачунског периода	82,269,037	74,301,918
Просјечан пондерисан број издатих акција	491,383,755	491,383,755
Зарада по акцији (основна и разријеђена)	0.1674	0.1512

Обавезе за преостале неисплаћене дивиденде акционарима на дан 31. децембра 2022. године износе 109,012,126 Конвертибилних марака (31. децембар 2021. године: 62,796,866 Конвертибилних марака).

40. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Судски спорови

Друштво се повремено јавља као тужена страна у споровима које физичка и правна лица воде против Друштва. Процијењене потенцијалне обавезе Друштва по судским споровима у којима је Друштво тужена страна на дан 31. децембра 2022. године износе укупно 48,691.873 Конвертибилне марке, не укључујући ефекте потенцијалних затезних камата и трошкова судских спорова.

Најзначајнији спор је онај у којем се као тужилац јавља *Crumb group* д.о.о. Бијељина у износу од 42 милиона Конвертибилних марака. Управа Друштва користи правне савјете за горе наведени спор, на основу којих вјерује да је вјероватноћа негативног исхода по Друштво мала, с обзиром на чињеницу да не постоји ваљан правни основ за наведени спор.

Увјерење о неоснованости тужбеног захтјева усмјереног против Друштва, Управа темељи на чињеницама да су у овом случају надлежни органи, у законом предвиђеном поступку, већ утврдили да противправности на страни Друштва није било. Управа, даље, не очекује да ће коначан исход наведеног спора значајно угрозити материјално-финансијско пословање Друштва. На основу наведених чињеница Друштво није евидентирало резервисања по основу датог спора, нити сматра да су даља објелодањивања неопходна.

Руководство Друштва процјењује да неће настати материјално значајни губици по основу исхода преосталих судских спорова у току, изнад износа за који је већ извршено резервисање.

41. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

41.1. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а акционарима обезбиједи дивиденде.
Друштво прати капитал на основу коефицијента задужености.

Менаџмент Друштва прегледа структуру капитала по потреби. На основу тог прегледа Друштво уравнотежава структуру капитала преко нових дугорочних инвестиција, као и узимања нових кредита или откупа постојећих. Цјелокупна стратегија Друштва за управљање капиталом је непромијењена.

41.1.1. Рацио укупне задужености према капиталу

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају године били су сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Задуженост (а)	262,702,666	302,376,742
Готовина и готовински еквиваленти	(19,548,771)	(17,292,945)
Нето задуженост	**243,153,895**	**285,083,797**
Капитал (б)	680,882,640	683,403,529
Рацио укупног дуговања према капиталу	35.71%	41.72%

(а) Задуженост се односи на дугорочне кредитне обавезе, као и текућа доспијећа дугорочних кредитних обавеза.
(б) Капитал укључује акцијски капитал, резерве, нераспоређени добитак и губитке од финансијске имовине мјерене по фер вриједности кроз остали укупни резултат.

41.1.2. Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Значајне рачуноводствене политике и усвојена начела, укључујући критеријум за признавање, основе мјерења и основе признавања прихода и расхода за сваку категорију финансијске имовине, финансијских обавеза и капитала, детаљније су објашњене у *Напомени 3* уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

41.2. Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената на дан 31. децембра 2022. и 31. децембра 2021. године су приказане у наредној табели:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Финансијска имовина чија се фер вриједност мјери по амортизованом трошку	109,980,188	101,969,560
Финансијске обавезе по амортизованој вриједности	612,083,951	580,818,938

41. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

41.3. Циљеви управљања финансијским ризицима

У свом редовном пословању, Друштво је, у различитом обиму, изложено одређеним финансијским ризицима, и то: тржишном ризику (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), ризику ликвидности и кредитном ризику. Управљање ризицима у Друштву је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Друштва у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Управљање ризицима дефинисано је рачуноводственим политикама Друштва.

У години која се завршава 31. децембра 2022. године, Друштво није ступало у трансакције са изведеним финансијским инструментима (дериватима), као што су свопови каматних стопа или форварди.

(1) Тржишни ризик

(а) Ризик од промјене курса страних валута

Иако дио својих трансакција Друштво обавља у страним валутама, менаџмент Друштва сматра да Друштво није значајно изложено ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер углавном обавља своје пословне трансакције у локалној валути (Конвертибилна марка), као и у EUR за који је Конвертибилна марка везана фиксним валутним курсом (1 EUR = 1.95583 Конвертибилне марке).

У складу са наведеним, менаџмент Друштва није вршио анализу осјетљивости на промјене курса страних валута, изузев за промјене USD јер има одређене обавезе у тој страној валути.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Друштва у страним валутама на дан извјештавања је сљедећа:

	Имовина		У Конвертибилним маркама Обавезе	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**	**31. децембар 2022.**	**31. децембар 2021.**
EUR	15,875,465	11,821,001	232,981,226	191,187,129
USD	514,013	427,100	9,410,086	4,800,467
CHF	1,709	1,624	-	-
GBP	313	58	275	-
HRK	-	2,249	-	-
RSD	3,632	4,855	-	-
SEK	50	-	-	-
	16,395,182	12,256,887	242,391,587	195,987,596

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене курса страних валута је урађена највећим дијелом на USD, и одређена на основу изложености ризику промјене курса страних валута на крају извјештајног периода.

Уколико би се курс страних валута повећао/смањио за 10%, нето добитак Друштва за годину која се завршава 31. децембра 2022. године био би већи/мањи за износ од 36,482 Конвертибилне марке (упоредни податак у 2021. години: 25,150 Конвертибилних марака).

41. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

41.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)

(1) Тржишни ризик (Наставак)

(б) Ризик од промјене каматних стопа

Друштво је изложено разним ризицима који, кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа, дјелују на његов финансијски положај и токове готовине. С обзиром да Друштво нема значајну каматоносну имовину, приходи Друштва су у значајној мјери независни од промјене тржишних каматних стопа.

Ризик Друштва од промјена каматних стопа проистиче првенствено из обавеза по основу примљених дугорочних кредита. Кредити примљени по промјењивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику токова готовине, док кредити примљени по фиксним каматним стопама излажу Друштво ризику промјене фер вриједности каматних стопа.

Током године која се завршава 31. децембра 2022. године, највећи дио обавеза по кредитима био је са варијабилном каматном стопом, која је везана за EURIBOR. Обавезе по кредитима са промјенљивим каматним стопама су највећим дијелом у страној валути (EUR).

Друштво врши анализу изложености ризику од промјене каматних стопа на динамичкој основи узимајући у обзир алтернативне изворе финансирања и рефинансирања, прије свега за дугорочне обавезе, јер оне представљају најзначајнију каматоносну позицију.

Друштво још увијек не врши своп промјенљиве за фиксну каматну стопу или обрнуто, али предузима одговарајуће мјере ради обезбјеђења кредита од банака под повољнијим условима.

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене каматних стопа је одређена на основу изложености каматних стопа недеривативних инструмената на крају извјештајног периода. За промјенљиве каматне стопе обавеза, анализа је припремљена под претпоставком да је неизмирени износ обавеза на крају извјештајног периода био неизмирен у току цијелог извјештајног периода.

У случају да је каматна стопа на обавезе по новчаним и робним кредитима у току извјештајног периода била већа/мања за 10%, уз остале непромијењене варијабле, нето добитак Друштва за годину која се завршава 31. децембра 2022. године био би мањи/већи за износ од 677,750 Конвертибилних марака (упоредни податак у 2021. години: 615,134 Конвертибилне марке) као резултат већег/мањег расхода камата.

(в) Ризик од промјене цијена капитала

Током извјештајног периода од годину дана који се завршава 31. децембра 2022. године, Друштво је изложено одређеном ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности. Наведена улагања се држе више за стратегијске сврхе, него за сврхе дневног трговања, и њима се активно не тргује.

(2) Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Друштва. За управљање ризиком ликвидности одговоран је менаџмент Друштва који је успоставио одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности.

Друштво располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти), као и континуираним приливом новчаних средстава од реализације услуга који омогућава да своје обавезе измирује у року доспијећа.

Друштво не користи финансијске деривате.

У циљу управљања ризиком ликвидности, Друштво је усвојило финансијске политике којима је дефинисана дисперзија у нивоима одлучивања приликом набавке одређених добара/услуга. Ова дисперзија је обезбијеђена утврђивањем лимита до којих поједина лица или органи у Друштву одлучују о некој набавци.

41. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

41.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)

(2) Ризик ликвидности (Наставак)

Рочност доспијећа финансијске имовине и обавеза Друштва на дан 31. децембра 2022. и 31. децембра 2021. године:

Финансијска имовина — У Конвертибилним маркама

31. децембар 2022.	До 3 мјесеца	3-12 мјесеци	1-2 године	2-5 година	преко 5 година	Укупно
Без камата						
-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)	107,931,648	223,585	298,114	397,485	-	108,850,832
Са фиксном каматном стопом						
-Фер вриједност по амортизованом трошку	114,118	264,620	300,752	486,790	25,739	1,192,019
Укупно	**108,045,766**	**488,205**	**598,866**	**884,275**	**25,739**	**110,042,851**
31. децембар 2021.						
Без камата						
-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)	98,140,491	409,585	298,114	695,599	-	99,543,789
Са фиксном каматном стопом						
-Фер вриједност по амортизованом трошку	1,166,729	253,757	310,795	754,395	60,057	2,545,733
Укупно	**99,307,220**	**663,342**	**608,909**	**1,449,994**	**60,057**	**102,089,522**

Финансијске обавезе — У Конвертибилним маркама

31. децембар 2022.	До 3 мјесеца	3-12 мјесеци	1-2 године	2-5 година	преко 5 година	Укупно
Остале обавезе по амортизованом трошку						
-Без камата	221,904,380	59,743,527	15,402,036	15,335,162	-	312,385,105
-Инструменти по варијабилној каматној стопи	11,034,167	61,010,051	73,566,734	137,611,161	1,503,794	284,725,907
-Инструменти по фиксној каматној стопи	3,632,867	13,314,350	9,661,021	14,396,327	5,529,772	46,534,337
Укупно	**236,571,414**	**134,067,928**	**98,629,791**	**167,342,650**	**7,033,566**	**643,645,349**
31. децембар 2021.						
Остале обавезе по амортизованом трошку						
-Без камата	163,639,742	20,868,825	20,762,225	29,274,917	-	234,545,709
-Инструменти по варијабилној каматној стопи	27,290,251	78,267,641	91,142,642	99,364,789	8,925,537	304,990,860
-Инструменти по фиксној каматној стопи	3,187,102	12,766,166	15,522,705	17,308,631	5,551,244	54,335,848
Укупно	**194,117,095**	**111,902,632**	**127,427,572**	**145,948,337**	**14,476,781**	**593,872,417**

Преглед доспијећа финансијских инструмената (имовине и обавеза) је направљен на основу недисконтованих новчаних токова финансијске имовине и обавеза, укључујући и камате на ту имовину које ће бити зарађене (осим на средства за која Друштво очекује да ће се новчани ток појавити у другом периоду), односно на основу најранијег датума када се од Друштва може тражити да плати насталу обавезу.

Износи укључени у претходне табеле за финансијске инструменте (имовину и обавезе) по варијабилним каматним стопама могу бити предмет промјене уколико се промјене у варијабилним каматним стопама буду разликовале од процијењених каматних стопа утврђених на крају извјештајног периода.

41. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

41.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)

(3) Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Друштву, што ће резултовати финансијским губитком Друштва. Друштво је усвојило политике у вези са праћењем кредитне способности партнера, као и захтијевања одређених обезбјеђења (колатерала), у случајевима гдје је то могуће, а у циљу смањивања ризика од потенцијалних финансијских губитака насталих неиспуњавањем одређених уговорних обавеза.

Кредитни ризик настаје код потраживања од правних и физичких лица, готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, као и преузетих обавеза.

Друштво је изложено кредитном ризику у ограниченој мјери. Обезбјеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених мјера и активности на нивоу Друштва. У случају неблаговременог измиривања обавеза корисника услуга према Друштву, истима се онемогућава даље коришћење услуга.

Поред тога, Друштво нема значајну концентрацију кредитног ризика у вези са потраживањима, јер има велики број међусобно неповезаних купаца са појединачно малим износима дуговања. Поред онемогућавања даљег коришћења услуга, користе се и сљедећи механизми наплате: репрограмирање дуга, компензације са правним лицима, утужења, вансудска поравнања и остало.

Наплата кредита датих запосленима у Друштву се обезбјеђује кроз административне забране, односно умањење плата за адекватан износ рата, док запослени који напуштају Друштво, уговором регулишу начин исплате преосталог дијела износа кредита у тренутку одласка из Друштва.

У циљу минимизирања кредитног ризика, Друштво је развило и одржавало оцјену кредитног ризика Друштва како би категоризовало изложености према степену ризика неиспуњавања обавеза. Информације о кредитном рејтингу пружају доступне независне рејтинг агенције, у случају да нису доступне, Друштво користи друге јавно доступне финансијске информације и властите податке о трговању Друштва како би оцјенило своје главне купце и остале дужнике. Изложеност Друштва и кредитни рејтинг својих уговорених страна се континуирано прате и укупна вриједност закључених трансакција се шири међу одобреним партнерима.

Тренутни оквир за оцјену кредитног ризика Друштва састоји се од сљедећих категорија:

Категорије	Опис	Основе за признавање очекиваних кредитних губитака
Приходујући	Уговорена страна има низак ризик од неиспуњавања обавеза и нема доспјеле износе	12-мјесечни очекивани кредитни губици
Сумњива	Износ је у кашњењу >30 дана или је дошло до значајног повећања кредитног ризика од почетног признавања	Животни вијек очекиваног кредитног губитка – без исправке
Неиспуњење обавезе	Износ је у кашњењу >60 дана или постоје докази који указују на то да је имовину потребно умањити	Животни вијек очекиваног кредитног губитка – са исправком
Отпис	Постоје докази који указују да је дужник у озбиљним финансијским потешкоћама и да Друштво нема реалне изгледе за опоравак	Отписани износ

41. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

41.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)

(3) Кредитни ризик (Наставак)

Табеле у наставку приказују кредитни квалитет финансијских средстава Друштва, уговорених средстава и уговора о финансијским гаранцијама, као и максималну изложеност Друштва кредитном ризику према оцјенама за кредитни ризик.

31. децембар 2022.	Напомена	Екстерна класифи-кација	Интерна класифи-кација	12-мјесечни или очекивани животни вијек кредитног губитка	Бруто износ	Исправка вриједности	Нето износ
Дугорочна потраживања и кредити	17	Н/П	Приходујући и неприходујући	Животни вијек	2,716,298	11,791	2,704,507
Купци	21	Н/П	Приходујући и неприходујући	Животни вијек	145,092,441	61,924,467	83,167,974
Друга потраживања	22	Н/П	Приходујући и неприходујући		4,972,011	415,122	4,556,889
Готовина и готовински еквиваленти	26	Н/П	Приходујући		19,548,771	-	19,548,771
Финансијска средства која се накнадно вреднују по амортизованој вриједности	18	Н/П	Приходујући		2,047	-	2,047
					172,331,568	**62,351,380**	**109,980,188**

(4) Фер вриједност

Фер вриједност финансијских средстава која нису вреднована по фер вриједностима

Изузев као што је наведено у наредној табели, менаџмент Друштва сматра да књиговодствена вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза, признатих у приложеним неконсолидованим финансијским извјештајима, апроксимира њиховој фер вриједности.

	31. децембар 2022.		31. децембар 2021.	
	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност
Финансијска имовина:				
Финансијска имовина чија се фер вриједност мјери по амортизованом трошку	1,647	1,413	12,478	11,974
Укупно	**1,647**	**1,413**	**12,478**	**11,974**

Претпоставке које су коришћене за процјену тренутне тржишне вриједности финансијских средстава/обавеза су сљедеће:

- За краткорочне пласмане, позајмице и обавезе, књиговодствена вриједност је приближна фер вриједности због њиховог кратког рока доспијећа.
- За дугорочне пласмане и обавезе за израчунавање фер вриједности користи се метод дисконтовања будућих новчаних токова по тренутној тржишној каматној стопи, која је на располагању Друштву за сличне финансијске инструменте.
- За хартије од вриједности расположиве за продају којима се тргује на активном тржишту израчунавање фер вриједности се врши на основу посљедње тржишне цијене наведених хартија од вриједности.

42. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

42.1. Информације о сегментима

На дан 31. децембра 2022. године, извјештајни сегменти Друштва, у складу са МСФИ 8, су сљедећи:

1. Фиксна мрежа,
2. Мобилна мрежа.

42.2. Приходи и резултати сегмената

Приходи и резултати сегмената у години која се завршава 31. децембра 2022. године дати су у прегледу који слиједи:

	У Конвертибилним маркама		
31. децембар 2022. године	**Фиксна мрежа**	**Мобилна мрежа**	**Укупно**
Приходи од продаје робе и услуга	177,056,035	261,398,170	438,454,205
Остали пословни приходи	17,650,471	8,792,302	26,442,773
Интерни обрачун између сегмената	81,656,228	34,103,571	115,759,799
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	(9,156,571)	(43,263,408)	(52,419,979)
Трошкови запослених	(30,306,020)	(44,745,960)	(75,051,980)
Трошкови амортизације	(73,441,349)	(44,242,188)	(117,683,537)
Трошкови производних услуга	(39,323,033)	(45,717,365)	(85,040,398)
Остали пословни расходи	(11,043,870)	(21,163,787)	(32,207,657)
Финансијски приходи - каматоносни	240,199	354,647	594,846
Финансијски приходи - остали	401,994	593,534	995,528
Обезвређење финансијских средстава	(892,496)	(1,312,745)	(2,205,241)
Финансијски расходи	(3,846,629)	(5,679,445)	(9,526,074)
Интерни обрачун између сегмената	(34,103,571)	(81,656,228)	(115,759,799)
Добитак прије опорезивања	**74,891,388**	**17,461,098**	**92,352,486**
Порез на добитак	(8,176,970)	(1,906,479)	(10,083,449)
Нето добитак	**66,714,418**	**15,554,619**	**82,269,037**

42. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (Наставак)

42.2. Приходи и резултати сегмената (Наставак)

Приходи и резултати сегмената у години која се завршава 31. децембра 2021. године дати су у прегледу који слиједи:

31. децембар 2021. године	У Конвертибилним маркама Фиксна мрежа	Мобилна мрежа	Укупно
Приходи од продаје робе и услуга	171,153,640	257,506,772	428,660,412
Остали пословни приходи	6,958,027	10,465,374	17,423,401
Интерни обрачун између сегмената	72,173,834	32,352,771	104,526,605
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	(9,922,084)	(44,970,702)	(54,892,786)
Трошкови запослених	(28,718,381)	(43,203,435)	(71,921,816)
Трошкови амортизације	(67,535,156)	(45,750,798)	(113,285,954)
Трошкови производних услуга	(45,897,718)	(37,026,815)	(82,924,533)
Остали пословни расходи	(8,631,550)	(18,117,612)	(26,749,162)
Финансијски приходи - каматоносни	266,912	401,537	668,449
Финансијски приходи - остали	96,695	145,466	242,161
Обезвређење финансијских средстава	(2,108,957)	(3,172,677)	(5,281,634)
Финансијски расходи	(3,467,899)	(5,217,046)	(8,684,945)
Интерни обрачун између сегмената	(32,352,771)	(72,173,834)	(104,526,605)
Добитак прије опорезивања	**52,014,592**	**31,239,001**	**83,253,593**
Порез на добитак	(5,550,038)	(3,401,637)	(8,951,675)
Нето добитак	**46,464,554**	**27,837,364**	**74,301,918**

Приходи и резултати сегмената приказани у претходним табелама (за период од годину дана који се завршава 31. децембра 2022. и 31. децембра 2021. године) представљају приходе генерисане од продаје екстерним купцима. Приходи између сегмената у току периода су елиминисани.

Рачуноводствене политике извјештајних сегмената су идентичне као и рачуноводствене политике Друштва описане у *Напомени 3*.

Добитак сегмента представља профит сваког сегмента, са укљученом алокацијом свих трошкова и то на бази прихода остварених од стране сваког сегмента посебно. То представља критеријум по којем се извјештава према руководиоцима надлежним за доношење кључних одлука, у циљу алокације адекватних ресурса сегментима, као и анализе њихових резултата.

Приходи Друштва од главних услуга су детаљно приказани у *Напомени 5* уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

42. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (Наставак)

42.3. Капитална улагања сегмената

Капитална улагања сегмената у току године која се завршава 31. децембра 2022. године и 31. децембра 2021. године су сљедећа:

	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна мрежа	Мобилна мрежа	Укупно
31. децембар 2022. године			
Капитална улагања *(Напомене 12 и 13)*	72,553,054	57,499,835	130,052,889
31. децембар 2021. године			
Капитална улагања *(Напомене 12 и 13)*	113,406,045	45,468,172	158,874,217

Капитална улагања обухватају набавке нематеријалних улагања, некретнина и опреме у току извјештајног периода.

43. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додату вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда, док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје.

Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења менаџмента. Као резултат изнесеног, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година.

То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом. Поред наведеног, Друштво има значајне трансакције са повезаним правним лицима.

Иако менаџмент Друштва сматра да Друштво посједује довољну и адекватну пратећу документацију у вези са трансферним цијенама, постоји неизвјесност да се захтјеви и тумачења пореских и других органа разликују од тумачења менаџмента. Менаџмент Друштва сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних посљедица по неконсолидоване финансијске извјештаје Друштва.

44. ТЕКУЋА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПОСЛОВАЊЕ ДРУШТВА

И у току 2022. године, свјетске економије су се наставиле опорављати од рецесије коју је проузроковала пандемија изазвана коронавирусом, али је због актуелне ситуације у свијету дошло и до повећања стопа инфлације и пооштравања монетарне политике. Економија БиХ, као и економије других земаља у окружењу се суочавају са комбинацијом нових изазова које се огледају кроз раст цијена енергената, успоравањем глобалног и економског раста који се директно одражава и на њихов раст. Друштво редовно прати дешавања у свијету и окружењу, те спроводи све неопходне мјере како би минимизирало утицај на пословање Друштва. На дан издавања ових финансијских извештаја Друштво и даље испуњава своје обавезе, те континуирано пружа услуге својим клијентима.

45. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примијењени за прерачун девизних позиција извјештаја о финансијском положају у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2022.	**31. децембар 2021.**
Евро (EUR)	1.95583	1.95583
Динар (RSD)	0.01667	0.01664
Амерички долар (USD)	1.83371	1.72563
Швајцарски франак (CHF)	1.98622	1.88732

BDO d.o.o. Banja Luka
Ive Andrića 15
78000 Banja Luka
Republika Srpska, BiH
Tel: +387 51 225 011
Fax: +387 51 225 012

www.bdo.ba